

PRZEWODNIK
programowo-dydaktyczny
nauczania religii

KLASA III
TECHNIKUM

materiały edukacyjne

do programu nr AZ-4-01/1
i podręcznika

„Świadectwo miłości społecznej”

pod redakcją
ks. Stanisława Łabendowicza

Radom 2005

Redakcja: ks. Stanisław Łabendowicz

Opracowanie tekstu: Anna Duda, Bogumiła Ludwikowska, Zbigniew Milczarski

Łamanie tekstu: ks. Dariusz Woźniczka

Redakcja techniczna: Anna Grzywacz

Poradnik metodyczny do nauczania religii rzymskokatolickiej,
przeznaczony dla klasy III technikum, przygotowany do programu nauczania religii nr AZ-4-01/1.

Imprimatur: Kuria Diecezji Radomskiej w Radomiu
Bp Zygmunt Zimowski, Biskup Radomski
Ks. dr Sławomir Fundowicz, Kanclerz Kurii
Ks. dr Wacław Depo, Cenzor
L.dz. 980/05, Radom, 6 lipca 2005 r.

Wydawnictwo Diecezji Radomskiej **AVE**
26-610 RADOM, ul. Prusa 6
tel. (0-48) 362 10 46

 Wydawnictwo Diecezjalne
Sandomierz

ISBN 83-7300-552-8

© Copyright by ks. Stanisław Łabendowicz, Radom 2005

Informacja: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezji Radomskiej
26-600 RADOM, ul. Malczewskiego 1; tel./fax (0-48) 340 62 38

Kolportaż: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu
27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 4, tel. (0-15) 832 31 92;
fax 832 77 87; <http://www.wds.pl> e-mail: marketing@wds.pl

Druk i oprawa: Drukarnia Diecezjalna, PL 27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 4
tel. (0-15) 832-31-92; fax 832-77-87

S P I S T R E Ś C I

Wyjaśnienie terminów	5
Plan edukacji religijnej	13
Plan wynikowy	45
Kryteria oceniania	71

OCENA DOBRA	OCENA BARDZO DOBRA
Uzasadnia potrzebę stosowania prawa miłości we wspólnocie ludzkiej. Określa rolę odpowiedzialnych za pracę. Uzasadnia potrzebę kształtowania własnego życia na prawdzie. Uzasadnia konieczność dbania o przyrodę i środowisko.	szukiwaniu prawdy. Opisuje obowiązki spoczywające na władzy cywilnej wobec państwa. Uzasadnia, w jaki sposób praca kształtuje życie rodzinne i społeczne człowieka. Dowodzi słuszności praw społecznych. Analizuje współdziałanie Boga i człowieka w świecie.
Uczeń: Podaje treść nauki Pisma Świętego o pięknie świata i czasie wolnym. Wylicza rzeczy ostateczne człowieka. Objaśnia znaczenie tekstu biblijnego o kuszeniu Jezusa. Objaśnia teksty mówiące o świętości. Określa elementy przygotowania do Bożego Narodzenia. Określa sposób dziękczynienia Bogu za Jego miłość. Opisuje postawy modlitewne. Dowodzi potrzebę oddawania czci Maryi. Dowodzi słuszności postępowania miłosiernego Ojca. Analizuje prawdę, że każda Msza Święta jest uobecnieniem męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa.	Uczeń: Wymienia czynniki wpływające na dobre przeżycie czasu Wielkiego Postu. Rozróżnia drogi prowadzące do Królestwa Niebieskiego. Charakteryzuje formy oddawania czci Maryi. Określa sposób pracy nad sobą w celu osiągnięcia zbawienia. Uzasadnia potrzebę stałego pogłębiania wiary. Uzasadnia radosny charakter przeżywania świąt Bożego Narodzenia. Określa zaangażowanie religijne chrześcijanina w czasie wypoczynku. Dowodzi konieczności wzięcia udziału w rekolekcjach wielkopostnych.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA
Przytacza cele państwa. Wyjaśnia znaczenie przyjścia Jezusa na świat. Wskazuje na obowiązki człowieka we wspólnocie. Wskazuje na teksty z Pisma Świętego o stworzeniu świata.	czące uprawnień ludzi pracy. Wyjaśnia pojęcie „ekologia” i „ekologia człowieka”. Wskazuje na rolę sumienia w odkrywaniu prawdy. Analizuje treść Pisma Świętego Mt 20,1-16. Analizuje teksty źródłowe.
VI. KATECHEZY LITURGICZNE I OKOLICZNOŚCIOWE	
Uczeń: Wymienia różne formy oddawania czci Maryi. Definiuje termin Adwent. Podaje, kiedy Pan Jezus zmartwychwstał. Identyfikuje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga. Wyjaśnia, od czego zależy owocne przeżycie rekolekcji. Wyjaśnia znaczenie słowa „liturgia”. Wskazuje na cel życia chrześcijańskiego. Uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych. Opowiada tekst Ewangelii mówiący o Wcieleniu. Wskazuje, kiedy rozpoczyna się i jak długo trwa Wielki Post.	Uczeń: Nazywa różne znaki i gesty liturgiczne. Przytacza naukę Kościoła dotyczącą szacunku wobec zmarłych. Podaje istotne treści liturgii okresu Adwentu. Podaje wiek, w którym ustanowiono uroczystość Narodzenia Pańskiego. Wymienia wartości prowadzące do wewnętrznego nawrócenia. Wymienia, jakie skutki dla naszego życia ma zmartwychwstanie Chrystusa. Wyjaśnia, na czym polega kult Matki Bożej. Wyjaśnia istotę Wielkiego Postu. Streszcza wypowiedź Jana Pawła II na temat odpoczynku. Określa, kto i kiedy ustanowił uroczystość Wszystkich Świętych.

WYJAŚNIENIE TERMINÓW

Drodzy Katecheci

Przekazujemy Wam *Przewodnik programowo-dydaktyczny* edukacji religijnej w zakresie trzeciej klasy technikum i materiałów katechetycznych pt. *Świadectwo miłości społecznej*, pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza. Zawiera on niezbędne pomoce katechetyczne przydatne w organizacji własnego warsztatu pracy katechety w szkole.

W zestawie przewodnika do trzeciej klasy technikum znajdują się:

- Plan edukacji religijnej
- Plan wynikowy
- Kryteria oceniania

Przewodnik programowo-dydaktyczny został przygotowany ściśle do poradnika metodycznego i podręcznika ucznia do religii dla klasy trzeciej technikum pt. *Świadectwo miłości społecznej* i innych pomocy katechetycznych opracowanych na podstawie *Programu nauczania religii* Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski (nr AZ-4-01/1)¹. Terminologia uwzględnia standardy szkolne do czwartego etapu edukacyjnego oraz wytyczne zawarte w dokumentach katechetycznych Kościoła.

I. WYJAŚNIENIE TERMINOLOGII – PROGRAMU NAUCZANIA RELIGII

Program nauczania religii Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w części dotyczącej klasy trzeciej technikum zawiera cele katechetyczne, treści i zadania nauczyciela rozpisane na po-

¹ Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, *Program Nauczania religii*, Kraków 2001. Program nauczania religii został zatwierdzony przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w Radomiu 20 września 2001 r.

szczególne grupy tematyczne, wskazania do realizacji programu, zamierzone osiągnięcia oraz współpracę środowisk katechetycznych, parafii i rodziny.

Cele katechetyczne, określają, czemu ma służyć nauczanie i wychowanie religijne w środowisku szkolnym z uwzględnieniem współpracy rodziny i parafii.

Treści określają niezbędne informacje, jakie powinien zawierać program nauczania religii, aby zrealizować cele katechetyczne, które zawierają poszczególne katechezy.

Zadania nauczyciela religii to działania katechety zmierzające do realizacji celów katechetycznych.

Korelacja międzyprzedmiotowa ma uwzględniać te treści przedmiotów nauczania, które są interesujące z punktu widzenia celów katechetycznych (edukacyjnych) nauki religii. W związku z powyższym *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* zawiera propozycje zaczerpnięte z analogicznych dokumentów prawa szkolnego. Przyjmuje sformułowania zrozumiałe dla tych programistów oświatowych, którzy z pozycji innych przedmiotów szkolnych chcieliby zaproponować nauce religii integrowanie treści. Jednocześnie należy pamiętać, że korelacja nauki religii z programami pozostałych przedmiotów oznacza, w zależności od konkretnego kontekstu szkolnego, nie tylko podejmowanie funkcji integrującej, ale niekiedy uzupełniającej lub polemicznej.

Zgodnie ze wskazaniami zawartymi w *Dyrektorium ogólnym o katechizacji* należy zwrócić uwagę zwłaszcza na następujące zagadnienia:

- początek świata i sens historii;
- podstawa (fundament) wartości etycznych;
- funkcja religii w kulturze;
- przeznaczenie człowieka;
- relacja z naturą (DOK 73).

Stosowanie korelacji międzyprzedmiotowej jest pożądane zarówno ze względów dydaktycznych (łatwiejsze przyswojenie tych samych treści, które omawia się w różnych aspektach na różnych lekcjach), jak i wychowawczych (ukazanie uczniom jedności prawdy oraz szacunku do niej).

Ścieżka edukacyjna jest w dokumentach oświatowych definiowana jako zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach różnych przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć. Programy nauczania religii winny się odnieść do celów edukacyjnych, zadań, treści i osiągnięć wybranych ścieżek edukacyjnych.

OCENA DOBRA	OCENA BARDZO DOBRA
Uczeń: Wyjaśnia nauczanie Kościoła o modlitwie w kontekście pełnienia woli Bożej. Objaśnia znaczenie słów: „nie wódz nas na pokuszenie”. Objaśnia nauczanie Ojca Świętego o modlitwie. Uzasadnia konieczność modlitwy. Uzasadnia rolę tradycji modlitwy w życiu chrześcijanina. Dowodzi, dlaczego warto budować przyjaźń z Bogiem na modlitwie.	Uczeń: Objaśnia różnice pomiędzy pokusą i grzechem. Wyjaśnia nauczanie Katechizmu Kościoła Katolickiego o tradycji modlitwy chrześcijańskiej. Określa nauczanie Jezusa o modlitwie.
Uczeń: Podaje, na czym polega poszanowanie godności ludzkiej. Wyjaśnia, że normy moralne pozostają przez wieki niezmiennie. Streszcza naukę Chrystusa o prawdzie. Określa sposoby kształtowania postawy uczciwości. Uzasadnia znaczenie uczestnictwa we Mszy Świętej. Dowodzi, że Święta Rodzina z Nazaretu jest wzorem zachowywania IV przykazania. Analizuje naukę Kościoła na temat czystości. Analizuje teksty biblijne o szacunku dla imienia Bożego.	Uczeń: Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie celebrują niedzielą Eucharystię. Określa sposoby kształtowania postawy prawdy. Uzasadnia, że szacunek dzieci wobec rodziców sprzyja wewnętrznej harmonii życia – rodzinnego oraz właściwemu ich wychowaniu. Uzasadnia, że czystość umacnia więź z Bogiem. Analizuje znaczenie słów „wartość prywatna i wartość społeczna”.
Uczeń: Używa poprawnie pojęć: paruzja, monoteizm, politeizm. Wyjaśnia, co dla niezależności Polski w Europie zrobił Bolesław Chrobry. Streszcza życiorys św. Wojciecha i św. Stanisława. Wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za Kościół w Polsce. Charakteryzuje, jaka jest rola Ducha Świętego w życiu Kościoła i chrześcijanina. Charakteryzuje zadania Urzędu Nauczycielskiego Kościoła. Charakteryzuje rolę Prymasa jako budowniczego i obrońcy Kościoła. Uzasadnia dlaczego Kościół poddaje ocenie moralnej postępowanie władzy. Wskazuje, co powinno być celem dobrze sprawowanej władzy.	Uczeń: Uzasadnia, że prześladowania powodują wzrost Kościoła. Wskazuje zakres władzy prorockiej, kapłańskiej i królewskiej. Uzasadnia znaczenie dla Kościoła w Polsce Zjazdu Gnieźnieńskiego. Określa sytuację społeczno-polityczną w Polsce po II wojnie światowej. Wskazuje aspekty bycia odpowiedzialnym za Kościół. Proponuje, jak katolik może wpływać na dobre sprawowanie władzy. Dowodzi o potrzebie tworzenia władzy państwowej.
Uczeń: Objaśnia, co to znaczy odpowiedzialność za los brata. Wyjaśnia, dlaczego człowiek wierzący powinien czuć. Określa zasady życia społecznego.	Uczeń: Wyjaśnia, na czym polega zasada pomocniczości, dobra wspólnego, solidarności. Objaśnia, co i w jaki sposób pomaga człowiekowi w po-

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA
II. W MODLITWIE JEZUS OBJAWIA OJCA	
Uczeń: Podaje, jakiej modlitwy nauczył nas Jezus. Przytacza przykłady pełnienia woli Bożej. Podaje, kto w tradycji chrześcijaństwa pisał o modlitwie. Wyjaśnia znaczenie przyjaźni w relacjach międzysobowych. Stwierdza, że modlitwa jest oparciem podczas pokus.	Uczeń: Definiuje pojęcie „pokusa”. Objaśnia, że modlitwa jest szczególną relacją człowieka do Boga. Wyjaśnia, co to znaczy, że możemy zwracać się do Boga „Ojciec”. Objaśnia, czym jest pełnienie woli Bożej. Wskazuje, czym była modlitwa dla świętych. Wskazuje, czym jest modlitwa.
III. Z CHRYSTUSEM UWIELBIAMY OJCA – DEKALOG	
Uczeń: Wymienia 10 przykazań Bożych. Podaje, w jaki sposób można wypełniać pierwsze przykazanie Boże. Nazywa, czym jest cnota czystości. Podaje treść VII przykazania. Nazywa Jezusa „Prawdą”. Wskazuje na potrzebę posiadania imienia chrześcijańskiego. Wskazuje na obowiązek szanowania rodziców. Stwierdza, że tylko Bóg jest dawcą życia i tylko On może go odebrać.	Uczeń: Podaje, że Dekalog stoi w obronie wartości. Wymienia różne formy świętowania chrześcijańskiego. Podaje różne formy realizacji czystości. Wyjaśnia, dlaczego Bogu przynależy się adoracja. Objaśnia, dlaczego mamy czcić imię Pańskie. Wyjaśnia znaczenie słowa „prawda”. Wskazuje, jak należy okazywać cześć i szacunek rodzicom. Określa, na czym polega fundamentalne prawo do życia. Opowiada, na czym polega przestrzeganie VII przykazania.
IV. CHRYSZTUS MOCĄ DUCHA ŚWIĘTEGO UCZY I POSYŁA – TAJEMNICA KOŚCIOŁA	
Uczeń: Podaje, kiedy i w jakich okolicznościach nastąpiło zesłanie Ducha Świętego. Wymienia męczenników Kościoła pierwotnego i czasów późniejszych. Podaje, komu Chrystus powierzył władzę nauczania. Podaje datę przyjęcia chrztu przez Polskę. Przytacza znaczenie słowa „odpowiedzialność”. Podaje, kim jest człowiek w świetle tajemnicy Objawienia. Wyjaśnia, kto to jest patron. Wskazuje na kardynała Stefana Wyszyńskiego jako wychowawcę i męża stanu. Stwierdza, jakiej władzy podlega każdy człowiek.	Uczeń: Wymienia korzyści płynące z faktu przyjęcia chrztu przez Polskę. Wymienia najważniejsze wydarzenia z życia kardynała Wyszyńskiego. Podaje daty uroczystości obchodzonych ku czci św. Wojciecha i św. Stanisława. Wyjaśnia teksty Pisma Świętego i nauczanie Kościoła mówiące o odpowiedzialności. Wyjaśnia, na czym polegała przemiana w Apostołów po zesłaniu Ducha Świętego. Objaśnia powiedzenie: „krew męczenników jest zasiewem chrześcijan”. Określa, kto tworzy Kolegium Biskupów. Stwierdza potrzebę pomocy i wzajemnego dialogu między Kościołem a państwem. Wyjaśnia, że Bóg jest „Najwyższym Władcą”.
V. ŻYCIE CHRZEŚCIJANINA W ŚWIECIE	
Uczeń: Wymienia uprawnienia ludzi pracy. Podaje, kto jest źródłem prawdy. Podaje, kim jest człowiek.	Uczeń: Wymienia trzy podstawowe grupy praw społecznych. Wymienia obowiązki obywateli wobec państwa. Streszcza fragmenty encykliki „Laborem exercens” doty-

Osiągnięcia lub inaczej kompetencje, które powinien nabyć uczeń podczas określonej jednostki lekcyjnej, stanowią pewien ideał, do którego winien dążyć katecheta i uczeń a dotyczą: *wiedomości i umiejętności*. Osiągnięcia zamieszczone w *Programie nauczania religii* opisują wiadomości i umiejętności ucznia, które są wynikiem podjęcia przez katechetę i przedmiot nauczania konkretnych zadań oraz przekazania treści po to, by zrealizować cele katechetyczne nauki religii.

Współpraca środowisk katechetycznych ukazuje potrzebę integralnego oddziaływania wychowawczego i wskazuje na płaszczyzny oraz pola współpracy. Treści przekazywane na katechezie są przeżywane i interioryzowane we wspólnocie wiary jaką jest rodzina i parafia. Nieodzowna jest współpraca rodziny i parafii w przygotowaniu młodzieży do sakramentu małżeństwa i życia w rodzinie.

II. PLAN EDUKACJI RELIGIJNEJ

Zawiera ujęcie tabelaryczne do *Programu nauczania religii* (nr AZ-4-01/1) w zakresie klasy trzeciej technikum do podręcznika metodycznego pt. *Świadectwo miłości społecznej* rozpisane na jednostki tematyczne, cele, treści, zadania nauczyciela religii, przewidywane osiągnięcia do każdej jednostki lekcyjnej.

Plan edukacji religijnej zawiera opis sposobu realizacji celów i zadań zawartych w *Podstawie programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce i Programie nauczania religii* z 2001 r. oraz innych zadań, które wspomagają ich realizację; materiał związany z celami edukacyjnymi; procedury osiągania celów; opis przewidywanych osiągnięć oraz sposoby diagnozowania osiągnięć ucznia.

Cele edukacji religijnej określają, jakie efekty powinniśmy uzyskać w procesie nauczania - uczenia się;

zadania wyznaczają rodzaj działań katechety;

treści odnoszą się do merytorycznej zawartości programu;

osiągnięcia określają, co uczeń powinien wiedzieć i umieć oraz w jakim kierunku wskazana jest zmiana jego postawy weryfikowana w procesie diagnozowania.

W procesie dydaktycznym nauczyciel dostosowuje przekaz wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do ich naturalnej aktywności.

Idea integracji treści z różnych dziedzin wiedzy na etapie klas ponadgimnazjalnych stwarza nowe wyzwanie powiązania celów poznawczych, kształcących, wychowawczych, współpracy nauczycieli w realizacji blo-

ków przedmiotowych i ścieżek edukacyjnych, a także stworzenia całościowego programu szkoły.

Na czwartym etapie edukacyjnym obok przedmiotów i bloków przedmiotowych występują ścieżki edukacyjne o charakterze dydaktyczno-wychowawczym: uczestnictwo w kulturze, wychowanie do życia w rodzinie, edukacja filozoficzna, edukacja prozdrowotna, edukacja czytelnicza i medialna, edukacja regionalna, edukacja europejska.

Plan edukacji religijnej do klasy trzeciej technikum został opracowany w następującym układzie:

1. Numer lekcji, temat (pierwszy wpisywany do dziennika szkolnego, drugi uczniowie wpisują w swoich zeszytach).
2. Cele ogólne danej jednostki lekcyjnej.
3. Zadania nauczyciela religii.
4. Najważniejsze treści jednostki katechetycznej.
5. Procedury osiągania celów, czyli metody, środki dydaktyczne i formy pracy.
6. Realizowane ścieżki międzyprzedmiotowe i korelacje z innymi przedmiotami.
7. Przewidywane osiągnięcia ucznia (wzorzec, punkt odniesienia w zakresie opanowania wiadomości, umiejętności).
8. Diagnozowanie osiągnięć ucznia.

III. PLAN WYNIKOWY

Planowanie wynikowe jest ściśle związane z ewaluacją osiągnięć uczniów oraz standardami wymagań. W dydaktyce planowanie wynikowe opiera się na jasno i realistycznie określonych wymaganiach programowych. Muszą być one zróżnicowane, tak jak zróżnicowane są uzdolnienia, motywacje i potrzeby poznawcze uczniów. Plan wynikowy prezentuje to co uczeń powinien wiedzieć i umieć po każdej lekcji co jest istotne dla ucznia i rodziców².

W dotychczasowym planowaniu nauczyciel był zobowiązany do przygotowania rozkładu materiału. Akcent był położony na zakresie przekazywanych wiadomości. Reforma systemu edukacji kieruje uwagę na ucznia,

² Zob. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych. (Dz. U. Nr 29, póź. 323.) zobowiązuje nauczycieli na początku każdego roku szkolnego do poinformowania uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów (par. 4.1). Stwierdza zarazem, że wewnątrzszkolne ocenianie obejmuje m.in. formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) (par. 3.1).

OCENA DOBRA	OCENA BARDZO DOBRA
Uczeń: Wymienia obowiązki człowieka wobec Stwórcy. Podaje naukę Kościoła o uczuciach. Objaśnia związki pomiędzy walką z grzechem a umacnianiem wolności. Wyjaśnia pojęcia: czyn moralny, czyn dobry, czyn zły. Objaśnia, na czym polega sprawiedliwość w życiu człowieka. Wyjaśnia istotę odpustu. Wskazuje aspekty wychowania prawego sumienia. Określa rolę cnót teologicznych. Charakteryzuje w czym powinno się przejawiać nawrócenie człowieka. Dowodzi, że Jezus jest Dawcą – Źródłem szczęścia ludzkiego. Dowodzi, że w Bogu odnajdujemy pełnię miłości.	Uczeń: Wyjaśnia pojęcie „oddania siebie Jezusowi”. Objaśnia rolę sumienia w życiu społecznym w świetle Prawa Bożego. Wyjaśnia, że współdziałanie z łaską pozwala na głębszy rozwój życia wewnętrznego. Uzasadnia sens i znaczenie błogosławieństw. Uzasadnia potrzebę kierowania się w życiu miłością. Uzasadnia potrzebę zaangażowania człowieka w rozwijanie cnót. Analizuje rolę wolnej woli i rozumu w kształtowaniu uczuć. Dowodzi, że Jezus jest drogą do wyzwolenia z grzechu. Analizuje postawę człowieka w wykorzystaniu daru wolności. Dowodzi słuszności postępowania według przykazania miłości.

Kryteria oceniania w zakresie oceny niedostatecznej i celującej należy określić indywidualnie.

Ogólnie:

Ocena celująca oznacza, że osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza poziom osiągnięć edukacyjnych przewidzianych w realizowanym przez nauczyciela programie nauczania.

Uczeń:

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia,
- proponuje oryginalne i nietypowe rozwiązania problemów teoretycznych i praktycznych,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach,
- angażuje się w prace pozalekcyjne np. montaż sceniczne, gazetki religijne,
- twórczo uczestniczy w życiu parafii np. należy do organizacji katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach,
- jego pilność, systematyczność, zainteresowania, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń,
- posiada inne osiągnięcia indywidualne promujące ocenę celującą.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA
I. ŻYCIE W CHRYSZTUSIE	
Uczeń: Podaje rodzaje miłości. Definiuje pojęcie powołania. Wymienia podstawowe uczucia. Definiuje, czym jest sumienie. Wymienia cnoty kardynalne. Podaje skutki grzechu pierwotnego. Wskazuje na potrzebę poznania Boga. Wskazuje na związki pomiędzy wolnością, a odpowiedzialnością. Wskazuje na Jezusa jako tego, który wybiera zawsze dobro. Wnioskuje, że łaska jest darem nadprzyrodzonym potrzebnym do zbawienia.	Uczeń: Wymienia sposoby formowania sumienia. Przytacza znaczenie pojęcia cnoty. Podaje definicję łaski Bożej, charyzmatu. Wyszczególnia warunki sakramentu pojednania i pokuty. Wyjaśnia pojęcie szczęścia. Streszcza tekst źródłowy – wypowiedź Jana Pawła II. Streszcza naukę Jezusa o miłości. Stwierdza, że Bóg pragnie szczęścia człowieka. Opowiada tekst Łk 15,11-32. Wskazuje właściwe spojrzenie na cnotę sprawiedliwości.

jego osiągnięcia i rozwój, wyniki uczenia się. Wymagania edukacyjne są opisem pożądaných zmian w wiedzy, umiejętnościach i postawach ucznia z punktu widzenia nauczyciela. Z punktu widzenia ucznia określa się je mianem osiągnięć.

Kryteria konstruowania wymagań

Wskazuje się, iż konstruowanie wymagań winno uwzględniać kilka podstawowych kryteriów. Należą do nich:

- przystępność,
- wartość kształcącą,
- niezawodność,
- niezbędność wewnątrzprzedmiotowa i niezbędność międzyprzedmiotowa,
- użyteczność.

Do istotnych czynności przy planowaniu wymagań zalicza się:

- gruntowną analizę programu kształcenia.
- porównanie treści poszczególnych haseł programowych z odpowiednimi rozdziałami podręcznika,
- opracowanie bilansu czasowego niezbędnego do realizacji poszczególnych grup tematycznych,
- uzupełnienie harmonogramu o dodatkowe jednostki tematyczne (święta, okres liturgiczny, pielgrzymka),
- sporządzenie założeń dotyczących poznania podstawowych wiadomości, umiejętności i nawyków dla wszystkich uczniów,
- określenie osiągnięć i hierarchii wymagań,
- przewidywanie wykorzystanych metod i środków dydaktycznych,
- określenie sposobu diagnozowania.

Podany w przewodniku plan wynikowy zostały skonstruowany do *Programu nauczania religii* w zakresie trzeciej klasy technikum i podręcznika metodycznego pt. *Świadectwo miłości społecznej*. Na podstawie programu nauczania religii dokonano analizy materiału i opracowano propozycję wymagań. Zwrócono uwagę na charakter syntetyczny wymagań. Przedstawiona propozycja wymagań w postaci tabelarycznej pozwala wstępnie ocenić hierarchię wymagań ze względu na cele i materiał.

Wyjaśnienia układu i treści tabeli:

1. Temat lekcji; (pierwszy wpisywany do dziennika lekcyjnego, drugi do zeszytu ucznia).

2. Przewidywane osiągnięcia.
3. Metody i formy pracy.
4. Środki dydaktyczne.
5. Wymagania podstawowe i ponadpodstawowe. Wymagania podstawowe obejmują wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe do opanowania, najpewniejsze naukowo, całkowicie niezbędne w dalszej nauce, bezpośrednio użyteczne.

Taksonomia celów nauczania (zob. B. Niemierko, K. Ciżkowicz, J. Ochendusko) poprzez zastosowanie czasowników operacyjnych z wyszczególnieniem poziomów:
 wiadomości: zapamiętane (oznaczone literką A) i zrozumiane (oznaczone literką B);
 umiejętności: stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (oznaczone literką C) oraz stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych (oznaczone literką D).

Wymagania ponadpodstawowe obejmują wiadomości i umiejętności umiarkowanie trudne do opanowania, w pewnym stopniu hipotetyczne, przydatne, bezpośrednio użyteczne oraz dopełniające; trudne do opanowania, twórcze, wyspecjalizowane, z dala od bezpośredniej użyteczności. Obejmują grupę czasowników operacyjnych na poziomach (A, B, C, D).

6. Sposoby diagnozowania osiągnięć ucznia.

Przedłożone w niniejszym opracowaniu plany wynikowe są jedynie propozycją. Nie można zapomnieć, że ostatecznie to katecheta różnicuje wymagania programowe i dostosowuje je do uzdolnień, potrzeb poznawczych i motywacji uczniów. Katecheta powinien go modyfikować w zależności od sytuacji dydaktycznej. Każdy plan wynikowy, przy całej swej wadze, jest bowiem jedynie impulsem, wskazującym właściwą drogę do osiągnięcia oczekiwanych postępów w umiejętnościach i wiedzy konkretnych uczniów. Zawsze przy planowaniu wymagań należy uwzględnić kontekst działań w danej klasie: możliwości uczniów, ich potrzeby, wyposażenie szkoły, przeżywanie etapów roku liturgicznego, znaczące wydarzenia szkoły, jak rekolekcje itp.

IV. KRYTERIA OCENIANIA

Ocenianie uczniów na katechezie to nie tylko wystawienie stopni ale etap procesu dydaktycznego, który ma znaczenie kształcące i wychowawcze.

K R Y T E R I A O C E N I A N I A

z katechezy w zakresie III klasy technikum

do programu nr AZ-4-01/1

i podręcznika

„Świadectwo miłości społecznej”

pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza

Celem oceniania jest zapewnienie skuteczności procesu kształcenia ale również ma charakter pedagogiczny, ponieważ służy informowaniu uczniów o ich postępach w nauce a tym samym prowadzi do systematyczności i samowychowania. Przy ocenianiu uczniów, dobrze jest pamiętać, że na początku roku szkolnego określamy wymagania³ np.: systematyczne odrabianie pracy domowej, aktywność na katechezie, prowadzenie zeszytów, przynoszenie potrzebnych pomocy itp., a tym łatwiej będzie na końcu wystawić ocenę semestralną i roczną. Każdy katecheta powinien ustalić, jakie wymagania musi spełnić uczeń, aby osiągnąć ocenę: celującą; bardzo dobrą; dobrą; dostateczną; dopuszczającą; (lub niedostateczną⁴). Te ustalenia należy dołączyć jako aneks do systemu oceniania istniejącego w danej szkole. W procesie oceniania obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym).

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania religii w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Określenie poziomu wymagań ma na celu:

- pomoc uczniowi w zdobywaniu wiadomości problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, i umiejętności wynikających z programu nauczania,

³ Zob. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania (...) zobowiązuje nauczycieli na początku każdego roku szkolnego do poinformowania uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów (par. 4.1). Stwierdza zarazem, że wewnętrzne ocenianie obejmuje m.in. formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) (par. 3.1).

⁴ W niniejszym opracowaniu nie załączono kryteriów na ocenę niedostateczną z uwagi na szczególny charakter nauczania religii w szkole. Katecheza szkolna ma charakter ewangelizacyjno-katechetyczny i społeczno-edukacyjny. Zachęca się katechetów do pozytywnych sposobów oddziaływania wychowawczego aby nie stosować oceny z religii jako jedynie narzędzia dyscyplinującego. Należy unikać ocen niedostatecznych z religii zwłaszcza na zakończenie semestru czy koniec roku.

- ustalenie kategorii celów i odpowiadających im poziomów wymagań,
- wspieranie ucznia przez rozpoznawanie odpowiedniego poziomu wymagań oraz wskazanie możliwości opanowania kolejnego, wyższego poziomu.

Mamy jednak świadomość, że katecheza prowadzi do jedności i zażyłości z Chrystusem a nasza praca katechetyczna w szkole ma pomóc uczniom i ułatwić przeżycie spotkania z Nim we wspólnocie wiary. Trzeba jasno określić uczniom i rodzicom, że stopień z religii dotyczy tylko części procesu i osiągnięć katechezy. Wyjątkowy charakter katechezy domaga się odpowiednich sposobów działania katechety. Trzeba bowiem pamiętać, że stopnie z religii mówią nie tylko o uczniu, ale w pewien sposób także o katechecie.

Ks. Stanisław Łabendowicz

Radom, 26 lipca 2005 r.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, „Redemptor Hominis”.	Podaje, kiedy Pan Jezus zmartwychwstał. Wymienia, jakie skutki dla naszego życia ma zmartwychwstanie Chrystusa.	Wyjaśnia, znaczenie zmartwychwstania Pana Jezusa dla człowieka. Analizuje prawdę, że każda Msza Święta jest uobecnieniem męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa. Przyjmuje odpowiedzialność za świadczenie słowem i czynem o Zmartwychwstałym Chrystusie.	Ocena wypowiedzi uczniów, obserwacja w trakcie tworzenia plakatu wyrażającego radość ze zmartwychwstania Pana Jezusa.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, plansze, arkusze papieru.	Identyfikuje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga. Streszcza wypowiedź Jana Pawła II na temat odpoczynku.	Podaje treść nauki Pisma Świętego o pięknie świata i czasie wolnym Wskazuje na wartość odpoczynku. Planuje swoje zaangażowanie religijne w czasie wakacji. Przyjmuje odpowiedzialność za przeżycie czasu wakacji we wspólnocie z Chrystusem i bliźnimi.	Ocena pracy w grupach, sprawdzenie notatek uczniów, ewaluacja.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
51.	Zmartwychwstały Chrystus Zbawicielem świata	Podaje, kiedy Pan Jezus zmartwychwstał. Wymienia, jakie skutki dla naszego życia ma zmartwychwstanie Chrystusa. Wyjaśnia, znaczenie zmartwychwstania Pana Jezusa dla człowieka wierzącego. Analizuje prawdę, że każda Msza Święta jest uobecnieniem męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa. Przyjmuje odpowiedzialność za świadczenie słowem i czynem o Zmartwychwstałym Chrystusie.	Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, dyskusja panelowa, plakat, ekspozycja.
52.	Przygotowanie do dobrego przeżycia wakacji	Podaje treść nauki Pisma Świętego o pięknie świata i czasie wolnym. Identyfikuje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga. Streszcza wypowiedź Jana Pawła II na temat odpoczynku. Wskazuje na wartość odpoczynku. Określa zaangażowanie religijne chrześcijanina w czasie wypoczynku. Planuje prawidłowo czas wolny. Przyjmuje odpowiedzialność za przeżycie czasu wakacji we wspólnocie z Chrystusem i bliźnimi.	Analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, dyskusja, praca w grupach.

PLAN EDUKACJI RELIGIJNEJ

z katechezy w zakresie III klasy technikum

do programu nr AZ-4-01/1

i podręcznika

„Świadectwo miłości społecznej”

pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
I. ŻYCIE W CHRYSZCIE				
1.	Co mam zrobić, aby osiągnąć życie wieczne?	Ukazanie sensu życia ludzkiego.	Kształtowanie postawy skierowanej na życie wieczne.	Wyjaśnienie definicji grzechu. Kształtowanie postawy naśladowania Jezusa.
2.	Powołanie do szczęścia – szczęście chrześcijańskie	Uświadomienie, że szczęście jest wpisane w naturę ludzką.	Kształtowanie postawy ufności wobec Jezusa, który jest źródłem szczęścia człowieka.	Przybliżenie i pomoc w wyjaśnianiu pojęcia szczęścia chrześcijańskiego. Ukazanie sensu i znaczenia błogosławieństw.
3.	Wolność i odpowiedzialność	Ukazanie wolności i odpowiedzialności jako miary dojrzałości człowieka.	Kształtowanie odpowiedzialnej postawy na drodze wyborów życiowych.	Wskazanie na związki pomiędzy odpowiedzialnością i wolnością. Przedstawienie postaci Jezusa jako drogi do wyzwolenia z grzechu.
4.	Nauka Jezusa o miłości	Ukazanie nauki Jezusa o miłości.	Wskazanie na nierozdzielność przykazań miłości Boga i bliźniego.	Koncentracja rozważań na nauce Jezusa o miłości. Zwrócenie uwagi na szczególną rolę miłości do nieprzyjaciół w nauczaniu Kościoła.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, „Redemptoris Mater”, Liturgia Godzin, Śpiewnik, nagranie audio, świeca ro-ratnia, plansze z łacińskim wyjaśnieniem Adwentu, kolorowe kartony, markery, plansza z hasłem Adwent, lekcjonarz.	Podaje, czym jest Adwent. Wskazuje wartości wynikające z postawy czuwania. Wskazuje na sposób godnego przeżycia Adwentu.	Wyjaśnia znaczenie Adwentu i określa elementy przygotowania. Objaśnia znaczenie Adwentu. Uzasadnia potrzebę stałego pogłębiania wiary. Dowodzi konieczności pracy nad sobą. Ocenia swoje przygotowanie na przyjście Mesjasza.	Sprawdzenie notatek ucznia, praca domowa, wartościowanie indywidualnych wypowiedzi.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Liturgia Godzin, śpiewnik, plansze, kartony, kartki samoprzylepne, markery.	Opowiada tekst Ewangelii mówiący o Wcieleniu. Podaje wiek, w którym ustanowiono uroczystość Narodzenia Pańskiego.	Określa sposób dziękczynienia Bogu za Jego miłość. Uzasadnia radosny charakter przeżywania świąt Bożego Narodzenia. Przyjmuje odpowiedzialność za kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar Jego Syna.	Obserwacja uczniów w toku pracy oraz w czasie przeżywanego spotkania opłatkowego, dyskusja.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, „Redemptor Hominis”.	Wyjaśnia, istotę Wielkiego Postu. Stwierdza, że Wielki Post jest darem, a zarazem zadaniem wymagającym od człowieka wysiłku. Wskazuje, kiedy rozpoczyna się i jak długo trwa Wielki Post.	Wymienia czynniki wpływające na dobre przeżycie czasu Wielkiego Postu. Streszcza teksty Pisma Świętego mówiące o kuszeniu Jezusa. Przyjmuje odpowiedzialność za przygotowania się do dobrego przeżycia czasu Wielkiego Postu.	Sprawdzenie notatek uczniów, rozmowa – zauważenie możliwości wpływu na własne życie.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, ilustracja przedstawiająca powrót syna marnotrawnego, plansza z napisem, mapa pojęciowa, markery, arkusze papieru.	Podaje warunki prawdziwego nawrócenia. Wymienia wartości prowadzące do wewnętrznego nawrócenia. Wyjaśnia, od czego zależy owocne przeżycie rekolekcji. Wskazuje na okazywanie wdzięczności Bogu za dar nawrócenia.	Objaśnia, na czym polega prawdziwe nawrócenie. Charakteryzuje postawę miłosiernego Ojca i powracającego syna. Uzasadnia konieczność wzięcia udziału w rekolekcjach wielkopostnych. Dowodzi słuszności postępowania miłosiernego Ojca.	Ocena aktywności na lekcji, praca domowa.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
47.	Adwent – czas refleksji i zadumy	Definiuje termin Adwent. Podaje istotne treści liturgii okresu Adwentu. Określa elementy przygotowania do Bożego Narodzenia. Uzasadnia potrzebę stałego pogłębiania wiary. Wskazuje wartości wynikające z postawy czuwania. Ocenia swoje przygotowanie na przyjście Mesjasza.	Metoda skojarzeń, wykład, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana, ekspozycja.
48.	Uroczystość Bożego Narodzenia	Podaje wiek, w którym ustanowiono uroczystość Narodzenia Pańskiego. Wyjaśnia, od czego zależy owocne przeżycie Bożego Narodzenia. Opowiada tekst Ewangelii mówiący o Wcieleniu. Przyjmuje odpowiedzialność za kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar Jego Syna. Określa sposób dziękczynienia Bogu za Jego miłość. Ocenia swoją postawę względem przeżywania świąt Bożego Narodzenia. Uzasadnia radosny charakter przeżywania świąt Bożego Narodzenia.	Metoda poszukująca, praca w grupach, wykład, analiza tekstu źródłowego, śpiew, ekspozycja.
49.	Wielki Post	Wymienia czynniki wpływające na dobre przeżycie czasu Wielkiego Postu. Objaśnia, znaczenie tekstu biblijnego o kuszeniu Jezusa. Wyjaśnia istotę Wielkiego Postu. Wskazuje, kiedy rozpoczyna się i jak długo trwa Wielki Post. Stwierdza, że Wielki Post jest darem i zarazem wymaga od człowieka wysiłku. Przyjmuje odpowiedzialność za przygotowania się do dobrego przeżycia czasu Wielkiego Postu.	Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, metoda skojarzeń, dyskusja panelowa.
50.	Przygotowanie do szkolnych rekolekcji wielkopostnych	Podaje warunki prawdziwego nawrócenia. Wymienia wartości prowadzące do wewnętrznego nawrócenia. Objaśnia, na czym polega prawdziwe nawrócenie. Wyjaśnia, od czego zależy owocne przeżycie rekolekcji. Charakteryzuje postawę miłosiernego Ojca i powracającego syna. Wskazuje na okazywanie wdzięczności Bogu za dar nawrócenia. Uzasadnia konieczność wzięcia udziału w rekolekcjach wielkopostnych. Dowodni słuszności postępowania miłosiernego Ojca.	Analiza tekstu źródłowego, praca w grupach, identyfikacja z postacią biblijną, rozmowa kierowana, mapa pojęciowa, pantomima, telegram.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Dyskusja, pogadanka, praca w grupach, niedokończone zdanie.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> sens i cel życia: życie jako fundamentalna wartość, odpowiedzialność za własny rozwój. <i>Edukacja filozoficzna:</i> starożytne wezwanie: „Poznaj samego siebie” i zawsze aktualne pytania: Kim jestem? Dokąd zmierzam? Jaki jest sens życia ludzkiego?	Definiuje pojęcie grzechu. Wymienia obowiązki człowieka wobec Stwórcy. Podaje przykłady naśladowania Jezusa. Wyjaśnia pojęcie „oddania siebie Jezusowi”. Wskazuje na potrzebę poznania Boga. Stwierdza, że Bóg pragnie szczęścia człowieka. Określa, co czynić, by osiągnąć życie wieczne.	Dyskusja, praca z tekstem źródłowym, opiniowanie wypowiedzi.
Pogadanka, wykład, dyskusja.	<i>Edukacja filozoficzna:</i> poszukiwanie szczęścia przez stulecia, koncepcja człowieka jako osoby szczęśliwej, istoty kochającej, rozumnej, wolnej, zdolnej do poznania prawdy i dążącej do dobra.	Podaje tekst źródłowy. Definiuje pojęcie powołania. Wyjaśnia pojęcie szczęścia. Uzasadnia sens i znaczenie błogosławieństw. Wskazuje na pragnienie szczęścia wpisanego w naturę człowieka. Analizuje rolę Ducha Świętego w uświadamianiu powołania. Dowodzi, że Jezus jest Dawcą – Źródłem szczęścia ludzkiego.	Praca z tekstem źródłowym, obserwacja wypowiedzi w trakcie dyskusji.
Dyskusja, wykład, pogadanka, rozmowa kierowana, praca w grupach.	<i>Język polski:</i> tradycje literackie: konteksty biblijne i antyczne. Wartości: dobro, piękno, wolność i odpowiedzialność.	Podaje tekst źródłowy. Definiuje pojęcia: „wolność” i „odpowiedzialność”. Objaśnia związki pomiędzy walką z grzechem a umacnianiem wolności. Wskazuje na związki pomiędzy wolnością, a odpowiedzialnością. Dowodzi, że Jezus jest drogą do wyzwolenia z grzechu.	Ocena indywidualnych odpowiedzi na temat wolności i odpowiedzialności, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Analiza tekstu biblijnego, dyskusja, refleksja, rozmowa kierowana.	<i>Edukacja filozoficzna:</i> poszukiwanie szczęścia przez stulecia, koncepcja człowieka jako osoby szczęśliwej, istoty kochającej, rozumnej, wolnej, zdolnej do poznania prawdy i dążącej do dobra.	Przytacza tekst źródłowy. Podaje rodzaje miłości. Objaśnia, na czym polega miłość bliźniego. Streszcza naukę Jezusa o miłości. Uzasadnia potrzebę kierowania się w życiu miłością. Wskazuje na teksty z Pisma Świętego, które mówią o miłości nieprzyjaciół. Dowodzi, że w Bogu odnajdujemy pełnię miłości. Ocenia swoje postępowanie w świetle miłości Boga.	Ocena pracy w grupach, dyskusja, autorefleksja, obserwacja uczniów w toku ich pracy.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
5.	Czyny dobre i złe źródła moralności	Ukazanie źródła moralności czynów ludzkich.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje czyny.	Pomoc w określaniu czym jest czyn moralny, czyn dobry, czyn zły. Przedstawienie Jezusa jako Tego, który wybiera zawsze dobro.
6.	Uczucia i życie moralne	Uświadomienie prawdy, że osoba ludzka dąży do szczęścia przez świadome czyny, uczucia i doznania, jakich doświadcza.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie moralne.	Przybliżenie nauki Kościoła o uczuciach. Zachęcenie uczniów do zapoznania się z rolą wolnej woli i rozumu w kształtowaniu uczuć.
7.	Wybierać zgodnie z sumieniem	Ukazanie sumienia jako źródła działania moralnego.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za czyny.	Określenie roli sumienia w wyborach ludzkich. Ukazanie roli sumienia w życiu społecznym w świetle Prawa Bożego.
8.	Bądźcie doskonali cnoty i łaska	Ukazanie cnót jako stałych dyspozycji umysłu i woli człowieka do pełnienia dobra.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie wiarą.	Pomoc w określeniu znaczenia pojęcia cnoty. Ukazanie roli łaski Bożej w kształtowaniu cnót i charakteru człowieka.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, reprodukcja fresku Michała Anioła „Sąd Ostateczny”.	Wyjaśnia znaczenie przyjęcia Jezusa na świat. Charakteryzuje, na czym powinno polegać czuwanie. Analizuje teksty źródłowe.	Podaje definicję słowa „paruzja”. Uzasadnia, dlaczego człowiek wierzący powinien czuwać. Ocenia swoją gotowość na spotkanie z Chrystusem	Wartościowanie wniosków z analizy tekstów, ocena pracy na lekcji, praca domowa.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Liturgia Godzin (Brewiarz), Jan Paweł II – „Familiaris consortio”.	Nazywa różne znaki i gesty liturgiczne. Wyjaśnia znaczenie słowa „liturgia”. Stosuje poznane postawy modlitewne w codzienności. Analizuje teksty biblijne o liturgii.	Opisuje postawy modlitewne Planuje swoje zaangażowanie w liturgię Kościoła.	Rozmowa wartościująca wypowiedzi uczniów, refleksja nad własną postawą w czasie liturgii, praca domowa.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, karty pracy, ks. W. Zalewski, „Święci na każdy dzień”, Warszawa 1982. Przytacza teksty źródłowe, które świadczą o kultcie Matki Bożej.	Wymienia różne formy oddawania czci Maryi. Wyjaśnia, na czym polega kult Matki Bożej.	Charakteryzuje formy oddawania czci Maryi. Redaguje modlitwę dziękczynną do Maryi za matczyną opiekę. Dowodzi potrzebę oddawania czci Maryi.	Osobista refleksja, opiniowanie wypowiedzi uczniów.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Konstytucja dogmatyczna o Kościele „Lumen gentium”, ks. W. Zalewski, „Święci na każdy dzień”, Warszawa 1982.	Definiuje, czym jest świętość. Wymienia, kto i kiedy ustanowił uroczystość Wszystkich Świętych. Wskazuje na cel życia chrześcijańskiego.	Wymienia cechy osoby świętej. Objaśnia teksty mówiące o świętości. Rozróżnia drogi prowadzące do Królestwa Niebieskiego. Przyjmuje odpowiedzialność za prowadzenie siebie i innych do świętości.	Dyskusja, ocena aktywności na lekcji, praca domowa.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, karty pracy, ks. W. Zalewski, „Święci na każdy dzień”, Warszawa 1982., M. Lisowski – „W Dzień Zaduszny”, M. Kierklo – „Właściwa droga”.	Podaje naukę Kościoła dotyczącą szacunku wobec zmarłych. Wyjaśnia, jaką rolę pełni Dzień Zaduszny w liturgii. Uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych.	Wylicza rzeczy ostateczne człowieka. Określa sposób pracy nad sobą w celu osiągnięcia zbawienia. Dowodzi konieczności modlitwy za zmarłych. Przyjmuje odpowiedzialność za swoją postawę wobec zmarłych.	Analiza tekstu biblijnego, praca w grupach, refleksja nad ostatnimi rzeczami człowieka.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
42.	Odnowienie świata w Jezusie – paruzja	Podaje definicję słowa „paruzja”. Wyjaśnia znaczenie przyjścia Jezusa na świat. Uzasadnia, dlaczego człowiek wierzący powinien czuć. Charakteryzuje, na czym powinno polegać czowanie. Analizuje teksty źródłowe. Ocenia swoją gotowość na spotkanie z Chrystusem.	Rozmowa kierowana, dyskusja, analiza tekstu źródłowego, praca w grupach.
VI. KATECHEZY LITURGICZNE I OKOLICZNOŚCIOWE			
43.	Oddajmy Bogu chwałę – liturgia Kościoła	Nazywa różne znaki i gesty liturgiczne. Wyjaśnia znaczenie słowa „liturgia”. Opisuje postawy modlitewne. Stosuje poznane postawy modlitewne w codzienności. Planuje swoje zaangażowanie w liturgię Kościoła. Analizuje teksty biblijne o liturgii.	Wykład, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.
44.	Kult Maryi Matki Bożej	Wymienia różne formy oddawania czci Maryi. Przytacza teksty źródłowe, które świadczą o kultcie Matki Bożej. Wyjaśnia, na czym polega kult Matki Bożej. Charakteryzuje formy oddawania czci Maryi. Dowodzi potrzebę oddawania czci Maryi. Redaguje modlitwę dziękczynną do Maryi za matczyną opiekę.	Medytacja, pogadanka, praca w grupach, rozmowa kierowana, ekspozycja.
45.	Uroczystość Wszystkich Świętych	Wymienia cechy osoby świętej. Rozróżnia drogi prowadzące do Królestwa Niebieskiego. Objaśnia teksty mówiące o świętości. Wyjaśnia, kto i kiedy ustanowił uroczystość Wszystkich Świętych. Wskazuje na cel życia chrześcijańskiego. Analizuje teksty źródłowe. Ocenia swoje dążenie do doskonałości.	Słoneczko, pogadanka, praca w grupach, metaplan.
46.	Dzień Zaduszny	Podaje naukę Kościoła dotyczącą szacunku wobec zmarłych. Wylicza rzeczy ostateczne człowieka. Wyjaśnia, jaką rolę pełni Dzień Zaduszny w liturgii. Objaśnia tekst poznanych fragmentów z Pisma Świętego i nauki Kościoła. Uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych. Określa sposób pracy nad sobą w celu osiągnięcia zbawienia. Analizuje tekst źródłowy. Przyjmuje odpowiedzialność za swoją postawę wobec zmarłych.	Pogadanka, analiza tekstu biblijnego, praca w grupach, medytacja.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPREMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Wykład, analiza tekstów, praca w grupach, rozmowa kierowana, dyskusja.	<i>Język polski:</i> tradycje literackie: konteksty biblijne i antyczne. Tematy: miłość, walka dobra ze złem. Wartości: prawda, dobro, piękno, wolność, odpowiedzialność. <i>Edukacja filozoficzna:</i> etyka chrześcijańska podstawowe założenia i zasady; dobro i zło.	Podaje tekst źródłowy. Wyjaśnia pojęcia: czyn moralny, czyn dobry, czyn zły. Wnioskuje o potrzebie oparcia się w ocenie swojego zachowania o głos sumienia. Wskazuje na Jezusa jako tego, który wybiera zawsze dobro. Analizuje swoje postępowanie w odniesieniu do Boga. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny.	Praca z tekstem źródłowym, ocena pracy w grupach, praca domowa.
Praca w grupach, drama, refleksja, analiza tekstu źródłowego.	<i>Język polski:</i> wybrane z czasopism i prasy codziennej teksty publicystyczne; inne wytwory kultury (np. filmy, programy TV). <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> słowo, gest i ruch jako forma wypowiedzi w życiu, formy i kanały komunikowania się ludzi, funkcje komunikatów, psychologiczne podstawy komunikowania się ludzi.	Przytacza tekst źródłowy. Podaje naukę Kościoła o uczuciach. Wymienia podstawowe uczucia. Wyjaśnia pojęcie „uczucie”. Wskazuje na serce człowieka jako miejsce uczuć. Analizuje rolę wolnej woli i rozumu w kształtowaniu uczuć. Przyjmuje odpowiedzialność za uczucia.	Praca z tekstem źródłowym, dyskusja, opiniowanie wypowiedzi.
Praca w grupach, analiza tekstu, rozmowa kierowana.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> etyka życia zbiorowego, hierarchia wartości w życiu społecznym. Konflikty społeczne, harmonia społeczna. <i>Edukacja filozoficzna:</i> Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej.	Definiuje, czym jest sumienie. Podaje sposoby formowania sumienia. Objaśnia rolę sumienia w życiu społecznym w świetle Prawa Bożego. Wskazuje aspekty wychowania prawego sumienia. Analizuje postawę chrześcijanina o prawym sumieniu.	Analiza strukturalna, praca z tekstem źródłowym, ocena aktywności na lekcji, opiniowanie właściwej interpretacji prawd zawartych w Piśmie Świętym, KKK i dokumentach Soboru Watykańskiego II.
Pogadanka, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.	<i>Język polski:</i> wartości: prawda, dobro; wiara; sacrum i profanum. Literatura i kultura a wartości moralne. <i>Wiedza o społeczeństwie:</i> etyka życia zbiorowego. <i>Edukacja filozoficzna:</i> etyka chrześcijańska: podstawowe założenia i zasady.	Podaje znaczenie pojęcia cnoty. Wymienia cnoty kardynalne. Wyjaśnia rolę łaski Bożej w kształtowaniu cnót i charakteru człowieka. Określa rolę cnót teologicznych. Uzasadnia potrzebę zaangażowania człowieka w rozwijanie cnót. Ocenia swoją współpracę z łaską Bożą.	Analiza strukturalna, dyskusja. Ocena wypowiedzi uczniów.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
9.	Miłosierdzie i grzech	Ukazanie tajemnicy grzechu w aspekcie daru wolności człowieka.	Uświadomienie miłości i miłosierdzia Boga względem człowieka.	Wskazanie i objaśnienie konsekwencji grzechu śmiertelnego. Uświadomienie uczniom konieczności korzystania z miłosierdzia Bożego.
10.	Sprawiedliwość Boża	Ukazanie znaczenia cnoty sprawiedliwości w życiu chrześcijańskim.	Kształtowanie postawy sprawiedliwości w relacjach z drugim człowiekiem.	Pomoc w określeniu sprawiedliwości Bożej. Zachęcenie do pielegnowania cnoty sprawiedliwości.
11.	Rok łaski od Pana odpusty	Ukazanie roli łaski w drodze zbawienia.	Wezwanie do współdziałania z łaską Bożą.	Pomoc w określeniu czym jest odpust. Zachęcenie do korzystania z łask Bożych.
II. W MODLITWIE JEZUS OBJAWIA OJCA				
12.	Modlitwa dar przyjaźni człowieka z Bogiem	Ukazanie wartości modlitwy jako daru przyjaźni człowieka z Bogiem.	Kształtowanie postawy zaufania wobec Boga.	Przybliżenie modlitwy jako szczególnej relacji człowieka do Boga. Wskazanie na modlitwę jako element przyjaźni człowieka z Bogiem.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
		wspólnocie ludzkiej. Dowodzi słuszności praw społecznych.	
Pismo Święte, encyklika Jana Pawła II „Laborem exercens”, karty pracy.	Podaje, z czego wypływa godność ludzkiej pracy. Wymienia uprawnienia ludzi pracy. Streszcza fragmenty encykliki „Laborem exercens” dotyczące uprawnień ludzi pracy.	Wyjaśnia pojęcie: „człowiek podmiotem pracy”. Uzasadnia, w jaki sposób praca kształtuje życie rodzinne i społeczne człowieka. Określa rolę odpowiedzialnych za pracę. Analizuje własną postawę wobec pracy ludzkiej. Przyjmuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę.	Dyskusja, opiniowanie wypowiedzi na temat godności pracy ludzkiej, praca domowa.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Encyklika Jana Pawła II „Fides et ratio”, Adhortacja apostolska Jana Pawła II „Familiaris consortio”, Jan Paweł II – „List z okazji Międzynarodowego Roku Młodzieży – 1985”, Paweł VI – Modlitwa katolika świeckiego, karta pracy.	Podaje, kto jest źródłem prawdy. Wskazuje na rolę sumienia w odkrywaniu prawdy.	Objaśnia, co i w jaki sposób pomaga człowiekowi w poszukiwaniu prawdy. Uzasadnia potrzebę kształtowania własnego życia na prawdzie. Ocena swojej postawę wobec prawdy.	Ocena efektów pracy w grupach, praca domowa.
Pismo Święte, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym, Katechizm Kościoła Katolickiego, adhortacja apostolska Jana Pawła II „Christifideles laici”.	Wymienia obowiązki obywateli wobec państwa. Przytacza cele państwa.	Objaśnia, co to znaczy odpowiedzialność za los brata. Opisuje obowiązki spoczywające na władzy cywilnej wobec państwa. Przyjmuje odpowiedzialność za realizację swoich obowiązków wobec państwa. Ocena swojej postawę wobec państwa.	Odpowiedź ustna lub pisemna, praca w grupach, dyskusja obserwacyjna.
Ilustracje, kartki papieru, tekst Pisma Świętego, Katechizm Kościoła Katolickiego, encyklika „Centesimus Annus”, Ośędzie Jan Pawła II na XXIII Światowy Dzień Pokoju.	Wyjaśnia pojęcie „ekologia” i „ekologia człowieka”. Wskazuje na teksty z Pisma Świętego o stworzeniu świata.	Wylicza swoje obowiązki i zadania w dziedzinie ochrony przyrody. Uzasadnia konieczność dbania o przyrodę i środowisko. Analizuje współdziałanie Boga i człowieka w świecie.	Wartościowanie wypowiedzi uczniów na temat ekologii i ekologii człowieka, praca domowa.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
		Wskazuje na obowiązki człowieka we wspólnocie. Uzasadnia potrzebę stosowania prawa miłości we wspólnocie ludzkiej. Dowodzi słuszności praw społecznych.	
38.	Godność pracy ludzkiej	Podaje, z czego wypływa godność ludzkiej pracy. Wymienia uprawnienia ludzi pracy. Wyjaśnia pojęcie: „człowiek podmiotem pracy”. Streszcza fragmenty encykliki „Laborem exercens” dotyczące uprawnień ludzi pracy. Uzasadnia, w jaki sposób praca kształtuje życie rodzinne i społeczne człowieka. Określa rolę odpowiedzialnych za pracę. Analizuje własną postawę wobec pracy ludzkiej. Przyjmuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę.	Pogadanka, praca w grupach, rozmowa kierowana, analiza tekstu źródłowego.
39.	Prawda w życiu osobistym i społecznym	Podaje, kto jest źródłem prawdy. Objaśnia, co i w jaki sposób pomaga człowiekowi w poszukiwaniu prawdy. Wskazuje na rolę sumienia w odkrywaniu prawdy. Uzasadnia potrzebę kształtowania własnego życia na prawdzie. Ocena swoją postawę wobec prawdy.	Analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana, praca w grupach.
40.	Obowiązki wobec państwa	Wymienia obowiązki obywateli wobec państwa. Przytacza cele państwa. Objaśnia, co to znaczy odpowiedzialność za los brata. Opisuje obowiązki spoczywające na władzy cywilnej wobec państwa. Przyjmuje odpowiedzialność za realizację swoich obowiązków wobec państwa. Ocena swoją postawę wobec państwa.	Rozmowa kierowana, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego.
41.	Człowiek wobec przyrody i środowiska	Wylicza swoje obowiązki i zadania w dziedzinie ochrony przyrody. Wyjaśnia pojęcie „ekologia” i „ekologia człowieka”. Wskazuje na teksty z Pisma Świętego o stworzeniu świata. Uzasadnia konieczność dbania o przyrodę i środowisko. Analizuje współdziałanie Boga i człowieka w świecie.	Dyskusja, pogadanka, praca w grupach, rozmowa kierowana, ekspozycja.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Praca w grupach, rozmowa kierowana, analiza tekstów źródłowych, refleksja.	<i>Język polski:</i> tradycje literackie: konteksty biblijne. Wartości: prawda, dobro, piękno; wolność, odpowiedzialność. Motyw walki dobra ze złem. Chrystus w literaturze i kulturze. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> kryteria prawdziwości i wiarygodności przekazu medialnego. Działalność charytatywna Kościoła.	Przytacza plan Boga względem człowieka. Podaje skutki grzechu pierworodnego. Wymienia konsekwencje grzechu śmiertelnego. Objaśnia, kiedy człowiek popełnia grzech powszedni. Wyszczególnia warunki sakramentu pojednania i pokuty. Charakteryzuje w czym powinno się przejawiać nawrócenie człowieka. Wskazuje na rolę Mesjasza w zbawieniu człowieka. Analizuje postawę człowieka w wykorzystaniu daru wolności.	Ocena wypowiedzi, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Praca w grupach, rozmowa kierowana.	<i>Geografia:</i> problemy współczesnego świata; sprawiedliwość a globalizacja. <i>Wiedza o społeczeństwie:</i> etyka w życiu publicznym. Wybrane zagadnienia z etyki życia społecznego.	Przytacza teksty biblijne dotyczące sprawiedliwości. Wyjaśnia na czym polega sprawiedliwość w życiu człowieka. Określa cechy relacji względem Boga i człowieka. Wskazuje właściwe spojrzenie na cnotę sprawiedliwości. Dowodzi słuszności postępowania według przykazania miłości. Analizuje teksty źródłowe.	Dyskusja, opiniowanie wypowiedzi ustnej.
Pogadanka, praca indywidualna, rozmowa kierowana, analiza tekstu.	<i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> tożsamość człowieka i poczucie sensu życia. Wielowymiarowość człowieka: wymiar biologiczny, psychiczny, moralny, religijny, społeczny.	Podaje definicję łaski Bożej, charyzmatu. Wyjaśnia istotę odpustu. Wnioskuje, że łaska jest darem nadprzyrodzonym potrzebnym do zbawienia. Dowodzi, że współdziałanie z łaską pozwala na głębszy rozwój życia wewnętrznego.	Ocena indywidualnych odpowiedzi, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Słoneczko, dialog, praca w grupach, tworzenie akrostychu, słuchanie nagranych tekstów.	<i>Język polski:</i> przykłady modlitw z literatury polskiej i klasycznej. <i>Wiedza o społeczeństwie:</i> etyka życia zbiorowego, hierarchia wartości w życiu społecznym. Konflikty społeczne, harmonia społeczna. <i>Edukacja filozoficzna:</i> Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej. Wartości w ujęciu	Podaje, czym jest modlitwa jako dar. Wyjaśnia znaczenie przyjaźni w relacjach międzysobowych. Objaśnia, że modlitwa jest szczególną relacją człowieka do Boga. Uzasadnia dlaczego warto budować przyjaźń z Bogiem na modlitwie. Przyjmuje odpowiedzialność za kształtowanie swego życia na fundamencie modlitwy rozumianej jako więź przyjaźni człowieka z Bogiem.	Sprawdzian, opiniowanie wypowiedzi ustnej, rozmowa, refleksja.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
13.	Jezus uczy nas modlitwy	Ukazanie Jezusa jako wzoru modlitwy.	Zwrócenie uwagi na piękno i istotę modlitwy „Ojcze nasz”.	Wskazanie na Jezusa, który uczy nas modlitwy. Przedstawia modlitwę Jezusa z Pisma Świętego.
14.	Jezus uczy jak wypełniać wolę Boga	Ukazanie modlitwy w życiu chrześcijanina jako sposobu rozpoznawania woli Bożej.	Kształtowanie postawy gotowości i chęci pełnienia woli Bożej w codziennym życiu.	Ukazanie przykładów z Pisma Świętego mówiących o pełnieniu woli Bożej. Przybliżenie nauczania Kościoła o modlitwie w kontekście pełnienia woli Bożej.
15.	„Nie wódź nas na pokuszenie”	Ukazanie Boga Ojca jako tego, który nie dopuszcza, abyśmy ulegli pokusie.	Kształtowanie postawy nie ulegania pokusom.	Pomoc w określeniu pojęcia „pokusa”. Ukazanie znaczenia słów: „nie wódź nas na pokuszenie”.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, plansza z tekstami, fragment przemówienia Ojca Świętego.	Wyjaśnia teksty Pisma Świętego i nauczanie Kościoła mówiące o odpowiedzialności. Podaje znaczenie słowa „odpowiedzialność”.	Wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za Kościół w Polsce. Wskazuje aspekty bycia odpowiedzialnym za Kościół. Planuje swoje działanie na rzecz Kościoła. Ocenia swoją postawę wobec nauki Chrystusa.	Odpowiedź ustna lub pisemna, dyskusja obserwacyjna.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Dokumenty Soboru Watykańskiego II, kartki z modlitwą, małe kartki.	Podaje, kim jest człowiek w świetle tajemnicy Objawienia. Wyjaśnia pojęcie „władza”. Wskazuje, że Bóg ustanowił władzę. Przyjmuje odpowiedzialność za to jaka jest władza.	Uzasadnia, dlaczego Kościół poddaje ocenie moralnej postępowanie władzy. Stwierdza potrzebę pomocy i wzajemnego dialogu między Kościołem a państwem. Dowodzi o potrzebie tworzenia władzy państwowej. Ocenia swoją postawę wobec państwa i Kościoła.	Analiza strukturalna, praca z tekstem źródłowym, ocena aktywności na lekcji, opiniowanie właściwej interpretacji prawd zawartych w Piśmie Świętym i dokumentach Soboru Watykańskiego II.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Słownik Współczesnego Języka Polskiego, encyklika Jana XXIII „Pacem in terris”, kartki z myślami na temat władzy.	Podaje definicję słowa „władza”. Wyjaśnia, że Bóg jest „Najwyższym Władcą”. Stwierdza, jakiej władzy podlega każdy człowiek. Analizuje teksty źródłowe.	Wskazuje, co powinno być celem dobrze sprawowanej władzy. Proponuje, jak katolik może wpływać na dobre sprawowanie władzy.	Dyskusja, analiza tekstu źródłowego, praca domowa.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, encyklika „Centesimus Annus”, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym „Gaudium et spes”.	Określa zasady życia społecznego. Wskazuje, kim jest człowiek. Analizuje treść Pisma Świętego Mt 20,1-16.	Podaje, jaki jest związek godności człowieka z życiem społecznym. Wyjaśnia, na czym polega zasada pomocniczości, dobra wspólnego, solidarności. Określa swoje miejsce w życiu społecznym.	
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, encyklika „Laborem exercens”, „Sollicitudo rei socialis”.	Wymienia trzy podstawowe grupy praw społecznych. Wyjaśnia, czego dotyczą te prawa. Wskazuje na obowiązki człowieka we wspólnocie.	Rozróżnia prawa od obowiązków. Stosuje „złotą zasadę” w życiu. Uzasadnia potrzebę stosowania prawa miłości we	Opiniowanie wypowiedzi na temat praw i obowiązków człowieka, praca domowa.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
33.	Jestem odpowiedzialny za Kościół w Polsce	Podaje znaczenie słowa „odpowiedzialność”. Wyjaśnia teksty Pisma Świętego i nauczanie Kościoła mówiące o odpowiedzialności. Wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za Kościół w Polsce. Wskazuje aspekty bycia odpowiedzialnym za Kościół. Analizuje swoje działanie na rzecz Kościoła. Ocenia swoją postawę wobec nauki Chrystusa.	Analiza tekstu, pogadanka, wykład, rozmowa kierowana, praca indywidualna z tekstem.
34.	Stosunek Kościoła do państwa	Podaje, kim jest człowiek w świetle tajemnicy Objawienia. Wyjaśnia pojęcie „władza”. Wskazuje, że Bóg ustanowił władzę. Uzasadnia dlaczego Kościół poddaje ocenie moralnej postępowanie władzy. Dowodzi o potrzebie tworzenia władzy państwowej. Stwierdza potrzebę pomocy i wzajemnego dialogu między Kościołem a państwem. Przyjmuje odpowiedzialność za to jaka jest władza. Ocenia swoją postawę wobec państwa i Kościoła.	Wykład, praca w grupach, ekspozycja, burza mózgów, autorefleksja.
35.	Dar władzy w planach Bożych	Podaje definicję słowa „władza”. Wyjaśnia, że Bóg jest „Najwyższym Władcą”. Stwierdza, jakiej władzy podlega każdy człowiek. Wskazuje, co powinno być celem dobrze sprawowanej władzy. Proponuje, jak katolik może wpływać na dobre sprawowanie władzy. Analizuje teksty źródłowe.	Rozmowa kierowana, dyskusja, analiza tekstu źródłowego.
V. ŻYCIE CHRZEŚCIJANINA W ŚWIECIE			
36.	Osoba ludzka fundamentem życia społecznego	Podaje, jaki jest związek godności człowieka z życiem społecznym. Wyjaśnia, na czym polega zasada pomocniczości, dobra wspólnego, solidarności. Wskazuje, kim jest człowiek. Analizuje treść Pisma Świętego Mt 20,1-16. Określa zasady życia społecznego.	Praca z tekstem źródłowym, dyskusja, rozmowa kierowana.
37.	Prawa i obowiązki człowieka we wspólnocie ludzkiej	Wymienia trzy podstawowe grupy praw społecznych. Wyjaśnia, czego dotyczą te prawa. Rozróżnia prawa od obowiązków. Stosuje „złotą zasadę” w życiu.	Pogadanka, metoda skojarzeń, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	różnych kierunków filozoficznych. Miejsce Boga w życiu człowieka i kontakt z Nim w ujęciu różnych kierunków filozoficznych. <i>Uczestnictwo w kulturze:</i> kultura wysoka i masowa. Wartość języka. Język a sposób myślenia i postępowania.		
Analiza tekstu, praca w grupach, rozmowa kierowana.	<i>Język polski:</i> przykłady modlitw z literatury polskiej i klasycznej. <i>Wiedza o społeczeństwie:</i> etyka życia zbiorowego, hierarchia wartości w życiu społecznym. Konflikty społeczne, harmonia społeczna. <i>Edukacja filozoficzna:</i> Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej. Wartości w ujęciu różnych kierunków filozoficznych. Miejsce Boga w życiu człowieka i kontakt z Nim w ujęciu różnych kierunków filozoficznych. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> znaczenie modlitwy dla rodziny.	Podaje, jakiej modlitwy nauczył nas Jezus. Przytacza tę modlitwę z Pisma Świętego. Wyjaśnia, co to znaczy, że możemy zwracać się do Boga „Ojcze”. Objaśnia wezwania zawarte w modlitwie „Ojcze nasz”. Wskazuje na modlitwę Jezusa, jako wzór. Określa nauczanie Jezusa o modlitwie. Uzasadnia konieczność modlitwy. Przyjmuje odpowiedzialność za postawę modlitewną.	Wartościowanie wypowiedzi uczniów na temat modlitwy „Ojcze nasz”. Refleksja nad własną modlitwą.
Praca z tekstem biblijnym, analiza tekstów, „metaplan”, praca w grupach, pisanie rozprawki.	<i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> drogi, formy i kanały komunikowania się Boga z ludźmi. <i>Edukacja filozoficzna:</i> wiara szukająca zrozumienia.	Przytacza przykłady pełnienia woli Bożej. Podaje przykłady z Pisma Świętego mówiące o pełnieniu woli Bożej. Objasnia, czym jest pełnienie woli Bożej. Wyjaśnia nauczanie Kościoła o modlitwie w kontekście pełnienia woli Bożej. Przyjmuje odpowiedzialność za postawę gotowości pełnienia woli Bożej w życiu. Redaguje rozprawkę na temat pełnienia woli Bożej w życiu chrześcijanina.	Dyskusja, praca z tekstem biblijnym, opiniowanie wypowiedzi.
Praca w grupach, rozmowa kierowana, dyskusja, wykład, analiza tekstów źródłowych, refleksja.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> etyka życia zbiorowego, hierarchia wartości w życiu społecznym. Konflikty społeczne, harmonia społeczna.	Definiuje pojęcie „pokusa”. Wyjaśnia różnice pomiędzy pokusą i grzechem. Objasnia znaczenie słów: „nie wódz nas na pokuszenie”. Stwierdza, że modlitwa jest oparciem podczas pokus.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie treści, wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
16.	Tradycja modlitwy chrześcijańskiej	Ukazanie znaczenia tradycji modlitwy w życiu chrześcijanina.	Kształtowanie postawy otwartości na bogactwo modlitwy.	Przybliżenie nauczania Katechizmu Kościoła Katolickiego o tradycji modlitwy chrześcijańskiej.
17.	Rola modlitwy w życiu chrześcijanina	Ukazanie roli modlitwy w relacji między Bogiem a człowiekiem.	Kształtowanie potrzeby modlitwy w życiu młodego chrześcijanina.	Ukazanie nauczania Pisma Świętego dotyczące modlitwy.
III. Z CHRYSTUSEM UWIELBIAMY OJCA – DEKALOG				
18.	Dekalog darem Boga dla człowieka	Uświadomienie, że Dekalog został ofiarowany człowiekowi i jest niezmienne aktualny i normuje nasze postępowanie.	Kształtowanie postawy szacunku dla prawa Dekalogu.	Ukazanie Dekalogu jako fundamentu życia chrześcijanina. Przedstawienie Dekalogu jako prawa moralnego niezmiennego.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
2003, s. 34-35; red. Francois Lebrun, „Wielkie daty chrześcijaństwa”, Wrocław 1997.			
Pismo Święte; Katechizm Kościoła Katolickiego; ks. Tadeusz Pawluk, „Prawo Kanoniczne wg Kodeksu Jana Pawła II”, T. IV, Olsztyn 1990, s. 91-97; Red. ks. Jan Szpet, Słownik nauki religii, Poznań 1994, s. 68; ks. Jan Pałyga, „Młodzież pyta”, Warszawa 1996, s. 187; Red. ks. Stanisław Łabendowicz, „Wyznawać wiarę dzisiaj. Katechizm dorosłych”, Sandomierz 1999.	Podaje, komu Chrystus powierzył władzę nauczania. Definiuje słowa: dogmat i władza. Określa, kto tworzy Kolegium Biskupów.	Objasnia, na czym polega „wielki nakaz misyjny”. Wskazuje zakres władzy prorockiej, kapłańskiej i królewskiej. Charakteryzuje zadania Urzędu Nauczycielskiego Kościoła.	Ocena indywidualnych odpowiedzi, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Pismo Święte, kaseta z nagraniem pieśni „Bogurodzica”, fragment przemówienia Ojca Świętego do biskupów polskich z 14 lutego 1998 r.	Podaje datę przyjęcia chrztu przez Polskę. Wymienia korzyści płynące z faktu przyjęcia chrztu przez Polskę.	Wyjaśnia, co dla niezależności Polski w Europie zrobił Bolesław Chrobry. Uzasadnia znaczenie dla Kościoła w Polsce Zjazdu Gnieźnieńskiego.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie wypowiedzi na temat korzyści płynących z faktu przyjęcia chrztu przez Polskę, wnioski wypracowane w trakcie zajęć.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, małe kartki, kartki z zeszytu, teksty zawierające życiorysy świętych patronów.	Podaje daty uroczystości obchodzonych ku czci św. Wojciecha i św. Stanisława. Wyjaśnia, kto to jest patron. Opisuje pojęcie świętości.	Streszcza życiorys św. Wojciecha i św. Stanisława. Przyjmuje odpowiedzialność za własne życie w dążeniu do świętości.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie treści, wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Plansza z wyrysowaną tabelą, przeźroczka o życiu prymasa, Pismo Święte, karty pracy, pieśń pt. „Nie rzucim Chryste”.	Streszcza słowa Chrystusa o prześladowaniach Kościoła. Wymienia najważniejsze wydarzenia z życia kardynała Stefana Wyszyńskiego. Wskazuje na kardynała Stefana Wyszyńskiego jako wychowawcę i męża stanu.	Określa sytuację społeczno-polityczną w Polsce po II wojnie światowej. Charakteryzuje rolę Prymasa jako budowniczego i obrońcy Kościoła. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje postępowanie we wspólnocie parafialnej.	Rozmowa z oceną aktywności, wartościowanie pracy zespołowej.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
		Uzasadnia, że prześladowania powodują wzrost Kościoła. Przyjmuje odpowiedzialność za życie zgodne z zasadami Ewangelii.	
29.	Nauczycielski Urząd Kościoła	Definiuje słowa: dogmat i władza. Podaje, komu Chrystus powierzył władzę nauczania. Objasnia, na czym polega „wielki nakaz misyjny”. Wskazuje zakres władzy prorockiej, kapłańskiej i królewskiej. Określa, kto tworzy Kolegium Biskupów. Charakteryzuje zadania Urzędu Nauczycielskiego Kościoła.	Wykład, rozmowa kierowana, dyskusja, burza mózgów, analiza tekstów.
30.	Początek Kościoła na ziemiach polskich	Podaje datę przyjęcia chrztu przez Polskę. Wymienia korzyści płynące z faktu przyjęcia chrztu przez Polskę. Wyjaśnia, co dla niezależności Polski w Europie zrobił Bolesław Chrobry. Uzasadnia znaczenie dla Kościoła w Polsce Zjazdu Gnieźnieńskiego.	Analiza tekstu, rozmowa kierowana, dyskusja.
31.	Patronowie Polski – św. Wojciech i św. Stanisław	Podaje daty uroczystości obchodzonych ku czci św. Wojciecha i św. Stanisława. Streszcza życiorys św. Wojciecha i św. Stanisława. Wyjaśnia, kto to jest patron. Opisuje pojęcie świętości. Przyjmuje odpowiedzialność za własne życie w dążeniu do świętości. Planuje jak realizować powołanie do świętości.	Rozmowa kierowana, praca z tekstem, pogadanka, „słoneczko”.
32.	Rola Prymasa Stefana Wyszyńskiego w dziejach narodu polskiego	Wymienia najważniejsze wydarzenia z życia kardynała Wyszyńskiego. Streszcza słowa Chrystusa o prześladowaniach Kościoła. Określa sytuację społeczno-polityczną w Polsce po II wojnie światowej. Charakteryzuje rolę Prymasa jako budowniczego i obrońcy Kościoła. Wskazuje na kardynała Stefana Wyszyńskiego jako wychowawcę i męża stanu. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje postępowanie we wspólnocie parafialnej.	Praca w grupach, czytanie z podziałem na role, pogadanka, praca z tekstem, rozmowa kierowana.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	<i>Edukacja filozoficzna:</i> Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej. Wartości w ujęciu różnych kierunków filozoficznych.	Wskazuje na pomoc łaski Bożej, by nie ulec pokusie. Ocenia swoje życie i działania w walce przeciwko pokusom szatańskim.	
Wykład, praca w grupach, pogadanka, analiza dokumentów Kościoła, rozmowa kierowana.	<i>Język polski:</i> ogólne pojęcie kultury; uczestnictwo w kulturze. Wartości sacrum i profanum. Modlitwa w literaturze i kulturze. <i>Edukacja filozoficzna:</i> Miejsce Boga w życiu człowieka i kontakt z Nim w ujęciu różnych kierunków filozoficznych. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> znaczenie modlitwy dla rodziny.	Przytacza nauczanie Kościoła dotyczące modlitwy. Podaje, kto w tradycji chrześcijaństwa pisał o modlitwie. Wyjaśnia nauczanie Katechizmu Kościoła Katolickiego o tradycji modlitwy chrześcijańskiej. Wskazuje, czym była modlitwa dla świętych. Uzasadnia rolę tradycji modlitwy w swoim życiu. Przyjmuje odpowiedzialność za kształt modlitwy zakorzenionej w tradycji.	Odpowiedź ustna na ocenę.
Analiza tekstu źródłowego, praca w grupach.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> etyka życia zbiorowego, hierarchia wartości w życiu społecznym. Konflikty społeczne, harmonia społeczna. <i>Edukacja filozoficzna:</i> Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej. Wartości w ujęciu różnych kierunków filozoficznych. Miejsce Boga w życiu człowieka i kontakt z Nim w ujęciu różnych kierunków filozoficznych. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> modlitwa w mediach.	Przytacza nauczanie Pisma Świętego dotyczące modlitwy. Wyjaśnia nauczanie Katechizmu Kościoła Katolickiego o modlitwie w życiu chrześcijanina. Objasnia nauczanie Ojca Świętego o modlitwie. Wskazuje, czym jest modlitwa. Uzasadnia rolę modlitwy w swoim życiu. Przyjmuje odpowiedzialność za kształt własnej modlitwy.	Analiza tekstu biblijnego, formowanie wniosków, praca w grupach.
Wykład, analiza tekstu źródłowego, „słoneczko”, praca w grupach, niedokończone zdania.	<i>Historia:</i> Wartości chrześcijańskie w dziejach i we współczesnym świecie. Związek chrześcijaństwa z dziejami Izraela. <i>Wiedza o społeczeństwie:</i> wartości chrze-	Wymienia 10 przykazań Bożych. Podaje, że Dekalog stoi w obronie wartości. Wyjaśnia, że normy moralne pozostają przez wieki niezmiennie. Stwierdza, że Dekalog jest bezinteresownym darem miłości Boga.	Dyskusja nad Dekalogiem i zastosowaniu w życiu człowieka, tekst luk, ocena pracy domowej.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
19.	Bóg jest jeden	Ukazanie prawdy o Bogu jedynym, którego najpełniej objawił nam Jezus Syn Boga.	Kształtowanie postawy adoracji, uwielbienia wobec Boga.	Wskazanie wykroczeń przeciw wierze, nadziei i miłości. Uświadomienie uczniom odpowiedzialności za wierność Bogu jednemu.
20.	Jego imię jest święte	Ukazanie prawdy, że imię Pańskie jest święte.	Kształtowanie postawy oddawania chwały i czci imieniu Boskiemu.	Przybliżenie sposobów właściwego używania imienia Bożego. Uświadomienie konieczności szacunku dla imienia Bożego.
21.	Obowiązek świętowania Dnia Pańskiego	Ukazanie niedzieli jako Dnia Pańskiego.	Kształtowanie postawy uczestnictwa we Mszy Świętej.	Ukazanie konieczności budowania więzi podczas świątecznego odpoczynku. Wyjaśnienie znaczenia uczestnictwa we Mszy Świętej.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, adhortacja apostolska Jana Pawła II „Familiaris consortio”, Encyklopedia Katolicka, T. 3, Lublin 1985, K. Wojtyła, „Miłość i odpowiedzialność”, Lublin 1986.	Nazywa, czym jest cnota czystości. Podaje różne formy realizacji czystości. Analizuje naukę Kościoła na temat czystości.	Wyjaśnia znaczenie czystości w życiu człowieka. Wskazuje na potrzebę życia w czystości. Uzasadnia, że czystość umacnia więź z Bogiem.	Rozmowa wartościująca wypowiedzi uczniów, praca domowa.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, plansza z fragmentem KKK 2401, fragment homilii papieskiej, arkusze papieru, flamastry.	Podaje treść VII przykazania. Wymienia wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu. Streszcza naukę Kościoła dotyczącą VII przykazania. Wyjaśnia, na czym polega przestrzeganie VII przykazania.	Określa sposoby kształtowania postawy uczciwości. Analizuje znaczenie słów „wartość prywatna i wartość społeczna”.	Odpowiedź ustna lub pisemna, dyskusja obserwacyjna.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, fragment homilii Ojca Świętego z 9 VI 1987 r., plansza z napisem „Cóż to jest prawda?”, kolorowe kartki, pisaki.	Podaje treść VIII przykazania. Nazywa Jezusa „Prawdą”. Wyjaśnia znaczenie słowa „prawda”.	Wymienia wykroczenia przeciwko prawdzie. Streszcza naukę Chrystusa o prawdzie. Określa sposoby kształtowania postawy prawdy. Wskazuje na możliwości dawania świadectwa prawdy.	Praca z tekstem źródłowym, sprawdzian, kartkówka.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, świeca, magnetofon, kase- ta z muzyką medytacyjną, karty – obrazki.	Podaje, kiedy i w jakich okolicznościach nastąpiło zesłanie Ducha Świętego. Wyjaśnia, na czym polegała przemiana w Apostołów po zesłaniu Ducha Świętego.	Streszcza teksty źródłowe o działaniu Ducha Świętego w życiu Kościoła. Charakteryzuje jaką jest rola Ducha Świętego w życiu Kościoła i chrześcijanina. Ocenia swoją postawę zaangażowania w Kościele.	Osobista refleksja, opiniowanie wypowiedzi uczniów.
Pismo Święte; Katechizm Kościoła Katolickiego; adhortacja „Ecclesia in Europa” Jana Pawła II; Daniel Rops, „Kościoł pierwszych wieków”, Warszawa 1997; kaseta z filmem „Quo vadis; Ks. Henryk Łuczak, „Geniusze cnoty”, Kraków	Przytacza fragmenty Pisma Świętego dotyczące prześladowań. Wymienia męczenników Kościoła pierwotnego i czasów późniejszych. Objaśnia powiedzenie: „krew męczenników jest zasiewem chrześcijan”	Używa poprawnie pojęć: parruzja, monoteizm, politeizm. Uzasadnia, że prześladowania powodują wzrost Kościoła. Przyjmuje odpowiedzialność za życie zgodne z zasadami Ewangelii.	Analiza strukturalna, dyskusja. Ocena wypowiedzi uczniów na temat filmu.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
24.	Powołanie do czystości	Nazywa, czym jest cnota czystości. Podaje różne formy realizacji czystości. Wyjaśnia znaczenie czystości w życiu człowieka. Wskazuje na potrzebę życia w czystości. Uzasadnia, że czystość umacnia więź z Bogiem. Analizuje naukę Kościoła na temat czystości.	Pogadanka, słoneczko skójarzeń, rozmowa kierowana, analiza tekstu źródłowego.
25.	Poszanowanie własności prywatnej i społecznej	Podaje treść VII przykazania. Wymienia wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu. Streszcza naukę Kościoła dotyczącą VII przykazania. Wyjaśnia, na czym polega przestrzeganie VII przykazania. Określa sposoby kształtowania postawy uczciwości. Analizuje znaczenie słów „wartość prywatna i wartość społeczna”.	Rozmowa kierowana, meta-plan, wykład.
26.	Dawać świadectwo prawdzie	Podaje treść VIII przykazania. Nazywa Jezusa „Prawdą”. Wymienia wykroczenia przeciwko prawdzie. Streszcza naukę Chrystusa o prawdzie. Wyjaśnia znaczenie słowa „prawda”. Określa sposoby kształtowania postawy prawdy. Wskazuje na możliwości dawania świadectwa prawdzie.	Rozmowa kierowana, praca w grupach, analiza tekstów biblijnych.
IV. CHRYSZTUS MOCĄ DUCHA ŚWIĘTEGO UCZY I POSYŁA – TAJEMNICA KOŚCIOŁA			
27.	Kościół w tajemnicy Ducha Świętego	Podaje, kiedy i w jakich okolicznościach nastąpiło zesłanie Ducha Świętego. Wyjaśnia, na czym polegała przemiana w Apostołach po zesłaniu Ducha Świętego. Streszcza teksty źródłowe o działaniu Ducha Świętego w życiu Kościoła. Charakteryzuje jaką jest rolę Ducha Świętego w życiu Kościoła i chrześcijanina. Oceni swoją postawę zaangażowania w Kościele.	Rozmowa kierowana, medytacja, pogadanka, analiza tekstu źródłowego, wykład.
28.	Prześladowania chrześcijan	Przytacza fragmenty Pisma Świętego dotyczące prześladowań. Wymienia męczenników Kościoła pierwotnego i czasów późniejszych. Objasnia powiedzenie: „krew męczenników jest zasiewem chrześcijan”. Używa poprawnie pojęć: paruzja, monoteizm, politeizm.	Rozmowa kierowana, analiza tekstu źródłowego, wykład, ekspozycja, pogadanka, projekcja fragmentu filmu.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	ścijańskie we współczesnym społeczeństwie. Zagrożenia ze strony ideologii.	Wskazuje na autorytet Boga objawiającego swoją wolę człowiekowi. Przyjmuje odpowiedzialność za stosowanie Dekalogu w życiu osobistym i społecznym.	
Praca z tekstem, wykład, praca w grupach, „słoneczko”.	<i>Język polski:</i> tradycje literackie: konteksty biblijne, święte księgi religii niechrześcijańskich. Wartości: prawda, dobro, piękno; nauka, wiedza, wiara; tolerancja religijna. <i>Edukacja filozoficzna:</i> wiara szukająca zrozumienia teologia a filozofia chrześcijańska. Zagadnienia Boga w filozofii.	Podaje, w jaki sposób można wypełniać pierwsze przykazanie Boże. Wyjaśnia, dlaczego Bogu przynależy się adoracja. Uzasadnia, na czym polegają wykroczenia przeciw wierze, nadziei i miłości. Dowodzi, że chrześcijanin jest powołany do wiary, nadziei i miłości. Przyjmuje odpowiedzialność za wierność Bogu jednemu. Oceni swoje postępowanie w świetle wiary.	Dyskusja i refleksja nad własną współpracą z Bogiem, ocena pracy w grupach.
Praca w grupach, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.	<i>Język polski:</i> tradycje literackie: konteksty biblijne, święte księgi religii niechrześcijańskich. Wartości: prawda, dobro, piękno; nauka, wiedza, wiara; tolerancja religijna. <i>Edukacja filozoficzna:</i> wiara szukająca zrozumienia teologia a filozofia chrześcijańska. Zagadnienia Boga w filozofii.	Przytacza naukę Kościoła odnośnie drugiego przykazania Bożego. Używa poprawnie terminu „imię Boże”. Wyjaśnia, dlaczego mamy czcić imię Pańskie. Wskazuje na potrzebę posiadania imienia chrześcijańskiego. Analizuje teksty biblijne o szacunku dla imienia Bożego. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje słowo.	Praca domowa, ocena pracy w grupach, dyskusja i refleksja nad własną relacją z Bogiem.
Praca w grupach, pogadanka, praca z tekstem biblijnym, ankietą.	<i>Uczestnictwo w kulturze:</i> okresy roku kościelnego w literaturze i kulturze. Zwyczaje regionalne i rodzinne. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> okresy roku kościelnego w życiu rodziny. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> przekaz medialny na temat świąt katolickich. <i>Edukacja europejska:</i> ochrona dnia świętego w ustawodawstwie europejskim.	Przytacza teksty z Pisma Świętego mówiące o budowaniu więzi podczas świątecznego odpoczynku. Identyfikuje obecność Chrystusa we Mszy Świętej z Jego obietnicą. Wymienia różne formy świętowania chrześcijańskiego. Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie celebrują niedzielą Eucharystię. Uzasadnia znaczenie uczestnictwa we Mszy Świętej.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie treści, wniosków wypracowanych w trakcie zajęć

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
22.	Szacunek okazywany rodzicom	Ukazanie, że zaufanie i posłuszeństwo okazywane rodzicom stają się szkołą posłuszeństwa Bogu.	Kształtowanie postawy szacunku i czci wobec rodziców.	Wskazanie sposobów okazywania czci i szacunku wobec rodziców.
23.	Poszanowanie godności i życia człowieka	Ukazanie poszanowania godności i życia człowieka.	Kształtowanie postawy szacunku wobec życia swojego i bliźniego.	Przybliżenie nauki Pisma Świętego i Kościoła na temat piątego przykazania Dekalogu: „Nie zabijaj”.
24.	Powołanie do czystości	Ukazanie znaczenia cnoty czystości w życiu chrześcijanina.	Kształtowanie postawy szacunku wobec płciowości.	Wskazanie na szacunek wobec własnego ciała. Przedstawienie form realizacji czystości chrześcijańskiej.
25.	Poszanowanie własności prywatnej i społecznej	Ukazanie prawdy VII przykazania Dekalogu.	Kształtowanie postawy uczciwości, poszanowania własności prywatnej i społecznej.	Wyjaśnienie treści VII przykazania. Wskazanie na sposoby kształtowania postawy uczciwości.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
techizm Kościoła Katolickiego, Konstytucja o objawieniu Bożym.	Wyjaśnia, dlaczego Bogu przynależy się adoracja.	Dowodzi, że chrześcijanin jest powołany do wiary, nadziei i miłości. Przyjmuje odpowiedzialność za wierność Bogu jedynemu.	
Katechizm Kościoła Katolickiego, Pismo Święte, plansze z napisami.	Przytacza naukę Kościoła odnośnie drugiego przykazania Bożego. Wyjaśnia, dlaczego mamy czcić imię Pańskie. Wskazuje na potrzebę posiadania imienia chrześcijańskiego.	Analizuje teksty biblijne o szacunku dla imienia Bożego. Używa poprawnie terminu „imię Boże”. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje słowo.	Praca domowa, ocena pracy w grupach, dyskusja i refleksja nad własną relacją z Bogiem.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, fragmenty listu papieskiego „Dies Domini”, karty pracy.	Przytacza teksty z Pisma Świętego mówiące o budowaniu więzi podczas świątecznego odpoczynku. Wymienia różne formy świętowania chrześcijańskiego.	Identyfikuje obecność Chrystusa we Mszy Świętej z Jego obietnicą. Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie celebrują niedzielą Eucharystię. Uzasadnia znaczenie uczestnictwa we Mszy Świętej.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie treści, wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, plansze z tekstami Pisma Świętego, teksty modlitwy.	Przytacza teksty biblijne dotyczące IV przykazania. Wyjaśnia, jak należy okazywać cześć i szacunek rodzicom. Wskazuje na obowiązek szanowania rodziców.	Uzasadnia, że szacunek dzieci wobec rodziców sprzyja wewnętrznej harmonii życia – rodzinnego oraz właściwemu ich wychowaniu. Dowodzi, że Święta Rodzina z Nazaretu jest wzorem zachowywania IV przykazania. Przyjmuje odpowiedzialność za rodziców w czasie choroby i starości.	Refleksja obserwacyjna w czasie pracy i wypowiedzi uczniów, ocena pracy domowej.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, szary papier, flamaster, plansze z tekstem Pisma Świętego.	Przytacza teksty biblijne mówiące o piątym przykazaniu „Nie zabijaj”. Wyjaśnia na czym polega fundamentalne prawo do życia. Wskazuje, że tylko Bóg jest dawcą życia i tylko On może je odebrać.	Podaje na czym polega poszanowanie godności ludzkiej. Ocenia w sobie pragnienie poszanowania godności własnej i bliźniego.	Obserwacja wypowiedzi, praca domowa, projekt plakatu o obronie życia.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
		Uzasadnia, na czym polegają wykroczenia przeciw wierze, nadziei i miłości. Dowodzi, że chrześcijanin jest powołany do wiary, nadziei i miłości. Przyjmuje odpowiedzialność za wierność Bogu jednemu. Ocenia swoje postępowanie w świetle wiary.	
20.	Jego imię jest święte	Przytacza naukę Kościoła odnośnie drugiego przykazania Bożego. Używa poprawnie terminu „imię Boże”. Wyjaśnia, dlaczego mamy czcić imię Pańskie. Wskazuje na potrzebę posiadania imienia chrześcijańskiego. Analizuje teksty biblijne o szacunku dla imienia Bożego. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje słowo.	Praca w grupach, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.
21.	Obowiązek świętowania Dnia Pańskiego	Przytacza teksty z Pisma Świętego mówiące o budowaniu więzi podczas świątecznego odpoczynku. Identyfikuje obecność Chrystusa we Mszy Świętej z Jego obietnicą. Wymienia różne formy świętowania chrześcijańskiego. Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie celebrują niedzielą Eucharystię. Uzasadnia znaczenie uczestnictwa we Mszy Świętej.	Praca w grupach, pogadanka, praca z tekstem biblijnym, ankieta.
22.	Szacunek okazywany rodzicom	Przytacza teksty biblijne dotyczące IV przykazania. Wyjaśnia, jak należy okazywać cześć i szacunek rodzicom. Uzasadnia, że szacunek dzieci wobec rodziców sprzyja wewnętrznej harmonii życia – rodzinnego oraz właściwemu ich wychowaniu. Wskazuje na obowiązek szanowania rodziców. Dowodzi, że Święta Rodzina z Nazaretu jest wzorem zachowywania IV przykazania. Przyjmuje odpowiedzialność za rodziców w czasie choroby i starości.	Opowiadanie, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem.
23.	Poszanowanie godności i życia człowieka	Przytacza teksty biblijne mówiące o piątym przykazaniu „Nie zabijaj”. Podaje na czym polega poszanowanie godności ludzkiej. Wyjaśnia na czym polega fundamentalne prawo do życia. Wskazuje, że tylko Bóg jest dawcą życia i tylko On może je odebrać. Ocenia w sobie pragnienie poszanowania godności własnej i bliźniego.	Opowiadanie, burza mózgów, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, praca w grupach, plakat, ankieta.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPREMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Opowiadanie, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> kształtowanie więzi w rodzinie. Rola miłości. <i>Edukacja filozoficzna:</i> naturalne i kulturowe środowisko człowieka. Człowiek w relacji z drugim człowiekiem i ze wspólnotami.	Przytacza teksty biblijne dotyczące IV przykazania. Wyjaśnia, jak należy okazywać cześć i szacunek rodzicom. Uzasadnia, że szacunek dzieci wobec rodziców sprzyja wewnętrznej harmonii życia – rodzinnego oraz właściwemu ich wychowaniu. Wskazuje na obowiązek szanowania rodziców. Dowodzi, że Święta Rodzina z Nazaretu jest wzorem zachowywania IV przykazania. Przyjmuje odpowiedzialność za rodziców w czasie choroby i starości.	Refleksja obserwacyjna w czasie pracy i wypowiedzi uczniów, ocena pracy domowej.
Opowiadanie, burza mózgów, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, praca w grupach, plakat, ankieta.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> życie jako fundamentalna wartość, kryteria dojrzałej osobowości i odpowiedzialności za własny rozwój, etyka w życiu publicznym. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> media jako środki promowania godności każdego człowieka.	Przytacza teksty biblijne mówiące o piątym przykazaniu „Nie zabijaj”. Podaje na czym polega poszanowanie godności ludzkiej. Wyjaśnia na czym polega fundamentalne prawo do życia. Wskazuje, że tylko Bóg jest dawcą życia i tylko On może je odebrać. Ocenia w sobie pragnienie poszanowania godności własnej i bliźniego.	Obserwacja wypowiedzi, praca domowa, projekt plakatu o obronie życia.
Pogadanka, słoneczko skojarzeń, rozmowa kierowana, analiza tekstu źródłowego.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> odpowiedzialność za własny rozwój, związek między aktywnością seksualną a miłością i odpowiedzialnością za siebie i innych, wpływ mass mediów. <i>Edukacja prozdrowotna:</i> zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu podejmowanie odpowiedzialnych wyborów.	Nazywa, czym jest cnota czystości. Podaje różne formy realizacji czystości. Wyjaśnia znaczenie czystości w życiu człowieka. Wskazuje na potrzebę życia w czystości. Uzasadnia, że czystość umacnia więź z Bogiem. Analizuje naukę Kościoła na temat czystości.	Rozmowa wartościująca wypowiedzi uczniów, praca domowa.
Rozmowa kierowana, metaplan, mini wykład.	<i>Edukacja filozoficzna:</i> rozmaite szkoły filozoficzne wobec zagadnień własności prywatnej i społecznej. <i>Edukacja regionalna:</i> dziedzictwo kulturowe i materialne w regionie.	Podaje treść VII przykazania. Wymienia wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu. Streszcza naukę Kościoła dotyczącą VII przykazania. Wyjaśnia, na czym polega przestrzeganie VII przykazania. Analizuje znaczenie słów „wartość prywatna i wartość społeczna”. Określa sposoby kształtowania postawy uczciwości.	Odpowiedź ustna lub pisemna, dyskusja obserwacyjna.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
26.	Dawać świadectwo prawdzie	Pogłębienie prawdy Bożej zawartej w VIII przykazaniu.	Wezwanie do życia w prawdzie i dawania świadectwa prawdzie.	Prezentowanie nauki Chrystusa o prawdzie. Przybliżenie sposobów kształtowania postawy prawdy.
IV. CHRYSZTUS MOCĄ DUCHA ŚWIĘTEGO UCZY I POSYŁA – TAJEMNICA KOŚCIOŁA				
27.	Kościół w tajemnicy Ducha Świętego	Ukazanie roli Ducha Świętego w powstaniu, życiu i misji Kościoła.	Kształtowanie postawy otwartości na działanie Ducha Świętego.	Wyjaśnienie roli Ducha Świętego w życiu Kościoła i chrześcijanina. Motywacja do postawy zaangażowania w Kościele.
28.	Prześladowania chrześcijan	Ukazanie obrazu prześladowań pierwszych chrześcijan.	Kształtowanie postawy odważnego wyznawania wiary.	Przybliżenie nauki Pisma Świętego dotyczącej prześladowań. Wyjaśnienie powiedzenia: „krew męczenników jest zasiewem chrześcijan”.
29.	Nauczycielski Urząd Kościoła	Ukazanie pochodzenia władzy od Boga i przekazanie jej następcom.	Kształtowanie postawy wdzięczności za dar wiernego przekazywania depozytu wiary.	Pomoc w określeniu słów: dogmat i władza. Przedstawienie zadań Urzędu Nauczycielskiego Kościoła.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Pismo Święte; Katechizm Kościoła Katolickiego; adhortacja apostolska „Reconciliatio et paenitentia” Ojca Świętego Jana Pawła II; parafraza modlitwy Pańskiej św. Franciszka z Asyżu, „Miłujcie się” nr 5-8, 1999.	Definiuje pojęcie „pokusa”. Stwierdza, że modlitwa jest oparciem podczas pokus.	Objasnia znaczenie słów: „nie wódz nas na pokuszenie”. Wyjaśnia różnice pomiędzy pokusą i grzechem. Wskazuje na pomoc łaski Bożej, by nie ulec pokusie. Ocenia swoje życie i działania w walce przeciwko pokusom szatańskim.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie treści, wniosków wypracowanych w trakcie zajęć
Pismo Święte Nowego Testamentu; Katechizm Kościoła Katolickiego; Polska adaptacja Katechizmu Kościoła Katolickiego – Katechizm dla dorosłych, WAM 2000; modlitwa św. Anzelmia i św. Ignacego Loyoli.	Przytacza nauczanie Kościoła dotyczące modlitwy. Podaje, kto w tradycji chrześcijaństwa pisał o modlitwie.	Wyjaśnia nauczanie Katechizmu Kościoła Katolickiego o tradycji modlitwy chrześcijańskiej. Wskazuje, czym była modlitwa dla świętych. Uzasadnia rolę tradycji modlitwy w swoim życiu. Przyjmuje odpowiedzialność za kształt modlitwy zakorzenionej w tradycji.	Odpowiedź ustna na ocenę.
Pismo Święte Nowego Testamentu, tablica szkolna, kartki papieru A4, mazaki.	Przytacza nauczanie Pisma Świętego dotyczące modlitwy. Wskazuje, czym jest modlitwa. Uzasadnia rolę modlitwy w swoim życiu.	Wyjaśnia nauczanie Katechizmu Kościoła Katolickiego o modlitwie w życiu chrześcijanina. Objasnia nauczanie Ojca Świętego o modlitwie. Przyjmuje odpowiedzialność za kształt własnej modlitwy.	Analiza tekstu biblijnego, formowanie wniosków, praca w grupach.
Pismo Święte, kartki papieru.	Wymienia 10 przykazań Bożych. Podaje, że Dekalog stoi w obronie wartości.	Wyjaśnia, że normy moralne pozostają przez wieki niezmiennie. Stwierdza, że Dekalog jest bezinteresownym darem miłości Boga. Wskazuje na autorytet Boga objawiającego swoją wolę człowiekowi. Przyjmuje odpowiedzialność za stosowanie Dekalogu w życiu osobistym i społecznym.	Dyskusja nad Dekalogiem i zastosowaniu w życiu człowieka, tekst luk, ocena pracy domowej
Pismo Święte, plansza z napisem <bałwochwalstwo>, kartki papieru z tekstem fragmentów NT, Ka-	Podaje, w jaki sposób można wypełniać pierwsze przykazanie Boże.	Uzasadnia, na czym polegają wykroczenia przeciw wierze, nadziei i miłości.	Dyskusja i refleksja nad własną współpracą z Bogiem, ocena pracy w grupach.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
15.	„Nie wódź nas na pokuszenie”	Definiuje pojęcie „pokusa”. Wyjaśnia różnice pomiędzy pokusą i grzechem. Objaśnia znaczenie słów: „nie wódź nas na pokuszenie”. Stwierdza, że modlitwa jest oparciem podczas pokus. Wskazuje na pomoc łaski Bożej, by nie ulec pokusie. Ocenia swoje życie i działania w walce przeciwko pokusom szatańskim.	Praca w grupach, rozmowa kierowana, dyskusja, krótki wykład, analiza tekstów źródłowych, refleksja
16.	Tradycja modlitwy chrześcijańskiej	Przytacza nauczanie Kościoła dotyczące modlitwy. Podaje, kto w tradycji chrześcijaństwa pisał o modlitwie. Wyjaśnia nauczanie Katechizmu Kościoła Katolickiego o tradycji modlitwy chrześcijańskiej. Wskazuje, czym była modlitwa dla świętych. Uzasadnia rolę tradycji modlitwy w życiu chrześcijanina. Przyjmuje odpowiedzialność za kształt modlitwy zakorzenionej w tradycji.	Wykład, praca w grupach, pogadanka, analiza tekstów źródłowych, rozmowa kierowana.
17.	Rola modlitwy w życiu chrześcijanina	Przytacza nauczanie Pisma Świętego dotyczące modlitwy. Wyjaśnia nauczanie Katechizmu Kościoła Katolickiego o modlitwie w życiu chrześcijanina. Objaśnia nauczanie Ojca Świętego o modlitwie. Wskazuje, czym jest modlitwa. Uzasadnia rolę modlitwy w swoim życiu. Przyjmuje odpowiedzialność za kształt własnej modlitwy.	Analiza tekstu, rozmowa kierowana, praca w grupach.
III. Z CHRYSTUSEM UWIELBIAMY OJCA – DEKALOG			
18.	Dekalog darem Boga dla człowieka	Wymienia 10 przykazań Bożych. Podaje, że Dekalog stoi w obronie wartości. Wyjaśnia, że normy moralne pozostają przez wieki niezmiennie. Stwierdza, że Dekalog jest bezinteresownym darem miłości Boga. Wskazuje na autorytet Boga objawiającego swoją wolę człowiekowi. Przyjmuje odpowiedzialność za stosowanie Dekalogu w życiu osobistym i społecznym.	Wykład, analiza tekstu źródłowego, „słoneczko”, praca w grupach, niedokończone zdania.
19.	Bóg jest jeden	Podaje, w jaki sposób można wypełniać pierwsze przykazanie Boże. Wyjaśnia, dlaczego Bogu przynależy się adoracja.	Praca z tekstem, wykład, praca w grupach, „słoneczko”.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPREDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Rozmowa kierowana, praca w grupach, analiza tekstów biblijnych.	<i>Język polski:</i> prawda, dobro konteksty biblijne i antyczne. Chrystus w literaturze i kulturze. <i>Uczestnictwo w kulturze:</i> kultura prawdy i miłości. <i>Edukacja filozoficzna:</i> klasyczna definicja prawdy, poszukiwanie prawdy przez stulecia. Moralność, koncepcja człowieka jako osoby zdolnej do poznania prawdy i dążącej do dobra.	Podaje treść VIII przykazania. Nazywa Jezusa „Prawdą”. Wymienia wykroczenia przeciwko prawdzie. Streszcza naukę Chrystusa o prawdzie. Wyjaśnia znaczenie słowa prawda. Określa sposoby kształtowania postawy prawdy. Wskazuje na możliwości dawania świadectwa prawdzie.	Praca z tekstem źródłowym, sprawdzian, kartkówka.
Rozmowa kierowana, medytacja, pogadanka, analiza tekstu źródłowego, wykład.	<i>Historia:</i> periodyzacja dziejów i pojęcie czasu w historii, powstanie chrześcijaństwa i pierwsze wieki jego rozwoju. <i>Edukacja europejska:</i> zasady ładu europejskiego opartego na wspólnej podstawie cywilizacyjnej: filozofii greckiej, prawie rzymskim i Biblii.	Podaje, kiedy i w jakich okolicznościach nastąpiło zesłanie Ducha Świętego. Wyjaśnia, na czym polegała przemiana w Apostołach po zesłaniu Ducha Świętego. Streszcza, w jaki sposób Duch Święty działa w życiu Kościoła. Charakteryzuje jaka jest rola Ducha Świętego w życiu Kościoła i chrześcijanina. Ocenia swoją postawę zaangażowania w Kościele.	Osobista refleksja, opiniowanie wypowiedzi uczniów.
Rozmowa kierowana, analiza tekstu źródłowego, wykład, ekspozycja, pogadanka, projekcja fragmentu filmu.	<i>Historia:</i> periodyzacja dziejów i pojęcie czasu w historii, powstanie chrześcijaństwa i pierwsze wieki jego rozwoju. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> media jako środki poznania przeszłości – filmy o tematyce biblijnej.	Przytacza fragmenty Pisma Świętego dotyczące prześladowań. Wymienia męczenników Kościoła pierwotnego i czasów późniejszych. Objaśnia powiedzenie: „krew męczenników jest zasiewem chrześcijan”. Używa poprawnie pojęć: paruzja, monoteizm, politeizm. Uzasadnia, że prześladowania powodują wzrost Kościoła. Przyjmuje odpowiedzialność za życie zgodne z zasadami Ewangelii.	Analiza strukturalna, dyskusja. Ocena wypowiedzi uczniów na temat filmu.
Wykład, rozmowa kierowana, dyskusja, burza mózgów, analiza tekstów.	<i>Geografia:</i> źródła konfliktów i sposoby ich rozwiązywania. <i>Historia:</i> Kościół i chrześcijaństwo w dziejach Europy.	Definiuje słowa: dogmat i władza. Podaje, komu Chrystus powierzył władzę nauczania. Objaśnia, na czym polega „wielki nakaz misyjny”. Wskazuje zakres władzy prorockiej, kapłańskiej i królewskiej. Określa, kto tworzy Kolegium Biskupów. Charakteryzuje zadania Urzędu Nauczycielskiego Kościoła.	Ocena indywidualnych odpowiedzi, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
30.	Początek Kościoła na ziemiach polskich	Ukazanie sytuacji społeczno-politycznej i przyczyn chrztu Polski.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za dar wiary.	Ukazanie wartości płynących z faktu przyjęcia chrztu przez Polskę.
31.	Patronowie Polski św. Wojciech i św. Stanisław	Ukazanie postaci św. Wojciecha i św. Stanisława jako wzoru do naśladowania w obecnych czasach.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za rozwój Kościoła w Polsce.	Przedstawienie cech św. Wojciecha i św. Stanisława. Motywacja do odpowiedzialności za własne życie w dążeniu do świętości,
32.	Rola Prymasa Stefana Wyszyńskiego w dziejach narodu polskiego	Ukazanie postaci Prymasa Tysiąclecia oraz jego zasług dla Kościoła i narodu polskiego.	Kształtowanie postawy patriotyzmu.	Wskazanie najważniejszych wydarzeń z życia kardynała Wyszyńskiego, Przedstawienie kardynała Stefana Wyszyńskiego jako wychowawcy i męża stanu.
33.	Jestem odpowiedzialny za Kościół w Polsce	Ukazanie Kościoła w Polsce jako przynależnego do Chrystusa.	Uświadomienie odpowiedzialności za Kościół w Polsce.	Przybliżenie nauczania Kościoła mówiącego o odpowiedzialności. Przedstawienie uczniom konieczności bycia odpowiedzialnym za Kościół.
34.	Stosunek Kościoła do państwa	Ukazanie relacji istniejących pomiędzy państwem, władzą a Kościołem.	Kształtowanie postawy zaangażowania się na rzecz służby ojczyźnie.	Pomoc w określeniu czym jest władza i od kogo pochodzi. Motywacja do odpowiedzialnej postawy wobec państwa i Kościoła.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
		Dowodzi słuszności postępowania według przykazania miłości.	
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Konstytucja dogmatyczna o Kościele „Lumen gentium”, Kodeks Prawa Kanonicznego	Podaje definicję łaski Bożej, charyzmatu. Wnioskuje, że łaska jest darem nadprzyrodzonym potrzebnym do zbawienia.	Wyjaśnia istotę odpustu. Dowodzi, że współdziałanie z łaską pozwala na głębszy rozwój życia wewnętrznego.	Ocena indywidualnych odpowiedzi, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Małe kartki papieru do metody słoneczko, Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, kaseta magnetofonowa ze słowami Ojca Świętego Jana Pawła II nagrany na podstawie książki „Przekroczyć próg nadziei”, Vox, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Rozgłośni Katolickich, Warszawa.	Podaje, czym jest modlitwa jako dar. Wyjaśnia znaczenie przyjaźni w relacjach międzyosobowych. Objaśnia, że modlitwa jest szczególną relacją człowieka do Boga.	Uzasadnia dlaczego warto budować przyjaźń z Bogiem na modlitwie. Przyjmuje odpowiedzialność za kształtowanie swego życia na fundamencie modlitwy rozumianej jako więź przyjaźni człowieka z Bogiem.	Sprawdzian, opiniowanie wypowiedzi ustnej, rozmowa, refleksja.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, kartki A5 z tekstem modlitwy „Ojcie nasz”, magnetofon lub odtwarzacz CD, nagranie Modlitwy Pańskiej.	Podaje, jakiej modlitwy nauczył nas Jezus. Przytacza modlitwę „Ojcie nasz” z Pisma Świętego. Wyjaśnia, co to znaczy, że możemy zwracać się do Boga „Ojcie”.	Objaśnia wezwania zawarte w modlitwie „Ojcie nasz”. Wskazuje na modlitwę Jezusa, jako wzór. Określa nauczanie Jezusa o modlitwie, Uzasadnia konieczność modlitwy. Przyjmuje odpowiedzialność za postawę modlitewną.	Wartościowanie wypowiedzi uczniów na temat modlitwy „Ojcie nasz”. Refleksja nad własną modlitwą.
Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu; Katechizm Kościoła Katolickiego; Jan Paweł II, „Redemptor Hominis”; wiersze-modlitwy: ks. Jana Twardowskiego i D. Hammarskjölda.	Przytacza przykłady pełnienia woli Bożej. Podaje przykłady z Pisma Świętego mówiące o pełnieniu woli Bożej. Objaśnia, czym jest pełnienie woli Bożej.	Wyjaśnia nauczanie Kościoła o modlitwie w kontekście pełnienia woli Bożej. Przyjmuje odpowiedzialność za postawę gotowości pełnienia woli Bożej w życiu. Redaguje rozprawkę na temat pełnienia woli Bożej w życiu chrześcijanina.	Dyskusja, praca z tekstem biblijnym, opiniowanie wypowiedzi.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
		Określa cechy relacji względem Boga i człowieka. Wskazuje właściwe spojrzenie na cnotę sprawiedliwości. Dowodzi słuszności postępowania według przykazania miłości. Analizuje teksty źródłowe.	
11.	Rok łaski od Pana – odpusty	Podaje definicję łaski Bożej, charyzmatu. Wyjaśnia istotę odpustu. Wnioskuje, że łaska jest darem nadprzyrodzonym potrzebnym do zbawienia. Dowodzi, że współdziałanie z łaską pozwala na głębszy rozwój życia wewnętrznego.	Pogadanka, praca indywidualna, rozmowa kierowana, analiza tekstu.
II. W MODLITWIE JEZUS OBJAWIA OJCA			
12.	Modlitwa – dar przyjaźni człowieka z Bogiem	Podaje, czym jest modlitwa jako dar. Wyjaśnia znaczenie przyjaźni w relacjach międzyosobowych. Objaśnia, że modlitwa jest szczególną relacją człowieka do Boga. Uzasadnia dlaczego warto budować przyjaźń z Bogiem na modlitwie. Przyjmuje odpowiedzialność za kształtowanie swego życia na fundamencie modlitwy rozumianej jako więź przyjaźni człowieka z Bogiem.	Słoneczko, dialog, praca w grupach, konkluzja, tworzenie akrostychu, słuchanie nagranych tekstów.
13.	Jezus uczy nas modlitwy	Podaje, jakiej modlitwy nauczył nas Jezus. Przytacza tę modlitwę z Pisma Świętego. Wyjaśnia, co to znaczy, że możemy zwracać się do Boga „Ojcze”. Objaśnia wezwania zawarte w modlitwie „Ojcze nasz”. Wskazuje na modlitwę Jezusa, jako wzór. Określa nauczanie Jezusa o modlitwie. Uzasadnia konieczność modlitwy. Przyjmuje odpowiedzialność za postawę modlitewną.	Analiza tekstu, praca w grupach, rozmowa kierowana.
14.	Jezus uczy jak wypełniać wolę Boga	Przytacza przykłady pełnienia woli Bożej. Podaje przykłady z Pisma Świętego mówiące o pełnieniu woli Bożej. Objaśnia, czym jest pełnienie woli Bożej. Wyjaśnia nauczanie Kościoła o modlitwie w kontekście pełnienia woli Bożej. Przyjmuje odpowiedzialność za postawę gotowości pełnienia woli Bożej w życiu. Redaguje rozprawkę na temat pełnienia woli Bożej w życiu chrześcijanina.	Praca z tekstem biblijnym, analiza tekstów, „metaplan”, praca w grupach, pisanie rozprawki.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Analiza tekstu, rozmowa kierowana, dyskusja.	<i>Historia:</i> periodyzacja dziejów i pojęcie czasu w historii, powstanie chrześcijaństwa i pierwsze wieki jego rozwoju na ziemiach polskich.	Podaje datę przyjęcia chrztu przez Polskę. Wymienia korzyści płynące z faktu przyjęcia chrztu przez Polskę. Wyjaśnia, co dla niezależności Polski w Europie zrobił Bolesław Chrobry. Uzasadnia znaczenie dla Kościoła w Polsce Zjazdu Gnieźnieńskiego.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie wypowiedzi na temat korzyści płynących z faktu przyjęcia chrztu przez Polskę, wnioski wypracowane w trakcie zajęć.
Rozmowa kierowana, praca z tekstem, pogadanka, „słoneczko”.	<i>Historia:</i> wartości chrześcijańskie w dziejach i we współczesnym świecie. Chryścianizacja w perspektywie świata i Europy. Związek chrześcijaństwa z dziejami narodu polskiego.	Podaje daty uroczystości obchodzonych ku czci św. Wojciecha i św. Stanisława. Streszcza życiorys św. Wojciecha i św. Stanisława. Wyjaśnia, kto to jest patron. Opisuje pojęcie świętości. Przyjmuje odpowiedzialność za własne życie w dążeniu do świętości. Planuje jak realizować powołanie do świętości.	Ocena odpowiedzi, opiniowanie treści, wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Praca w zespołach, czytanie z podziałem na role, pogadanka, praca z tekstem, rozmowa kierowana.	<i>Historia:</i> walka o wolność narodu polskiego. Polska lat osiemnastych, proces budowy III Rzeczypospolitej. <i>Wiedza o społeczeństwie:</i> rola autorytetu w życiu człowieka oraz właściwy jego wybór.	Wymienia najważniejsze wydarzenia z życia kardynała Wyszyńskiego. Streszcza słowa Chrystusa o prześladowaniach Kościoła. Określa sytuację społeczno-polityczną w Polsce po II wojnie światowej. Charakteryzuje rolę Prymasa jako budowniczego i obrońcy Kościoła. Wskazuje na kardynała Stefana Wyszyńskiego jako wychowawcę i męża stanu. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje postępowanie we wspólnocie parafialnej.	Rozmowa z oceną aktywności, wartościowanie pracy zespołowej.
Analiza tekstu, pogadanka, wykład, rozmowa kierowana, praca indywidualna z tekstem.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> jednostka, grupa, społeczeństwo. Struktura życia społecznego. Wzory obywatelskiego działania, rola interesów grupowych.	Podaje znaczenie słowa „odpowiedzialność”. Przytacza teksty Pisma Świętego i nauczanie Kościoła mówiące o odpowiedzialności. Wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za Kościół w Polsce. Wskazuje aspekty bycia odpowiedzialnym za Kościół. Analizuje swoje działanie na rzecz Kościoła. Oceni swoją postawę wobec nauki Chrystusa.	Odpowiedź ustna lub pisemna, dyskusja obserwacyjna.
Wykład, praca w grupach, ekspozycja, burza mózgów, autorefleksja.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> jednostka, grupa, społeczeństwo. Struktura życia społecznego. Wzory obywatelskiego	Podaje, kim jest człowiek w świetle tajemnicy Objawienia. Wyjaśnia pojęcie „władza”. Wskazuje, że Bóg ustanowił władzę. Uzasadnia dlaczego Kościół poddaje	Analiza strukturalna, praca z tekstem źródłowym, ocena aktywności na lekcji, opiniowanie właściwej interpretacji prawd zawartych

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
35.	Dar władzy w planach Bożych	Ukazanie potrzeby istnienia władzy.	Kształtowanie postawy posłuszeństwa i szacunku wobec władzy.	Wskazanie i objaśnienie w świetle Pisma Świętego roli władzy w społeczeństwie.
V. ŻYCIE CHRZEŚCIJANINA W ŚWIECIE				
36.	Osoba ludzka fundamentem życia społecznego	Ukazanie człowieka jako „fundamentu” życia społecznego.	Kształtowanie postawy szacunku dla każdego człowieka.	Ukazanie związku godności człowieka z życiem społecznym.
37.	Prawa i obowiązki człowieka we wspólnocie ludzkiej	Ukazanie praw i obowiązków istniejących w społeczności ludzkiej.	Kształtowanie odpowiedzialnej postawy w wypełnianiu życiowych zadań.	Zachęcenie do zapoznania się z prawami i obowiązkami człowieka we wspólnocie. Uświadomienie konieczności kierowania się określonymi prawami w społeczeństwie.
38.	Godność pracy ludzkiej	Ukazanie godności ludzkiej pracy.	Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i rzetelnego wypełniania obowiązków.	Koncentracja rozważań na godności ludzkiej pracy. Motywacja kształtowania postawy odpowiedzialności za swoją pracę.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Katechizm Kościoła Katolickiego, Pismo Święte, plansze.	Wymienia podstawowe uczucia. Wyjaśnia pojęcie „uczucie”. Opowiada tekst Łk 15,11-32. Wskazuje na serce człowieka jako miejsce uczuć.	Podaje naukę Kościoła o uczuciach. Analizuje rolę wolnej woli i rozumu w kształtowaniu uczuć. Przyjmuje odpowiedzialność za uczucia.	Praca z tekstem źródłowym, dyskusja, opiniowanie wypowiedzi.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, dokumenty Soboru Watykańskiego II, ks. E. Staniek, „Ewangelia dziś”: rok A, t. II, Kraków 1994.	Definiuje, czym jest sumienie. Podaje sposoby formowania sumienia.	Objaśnia rolę sumienia w życiu społecznym w świetle Prawa Bożego. Wskazuje aspekty wychowania prawego sumienia. Analizuje postawę chrześcijanina o prawym sumieniu.	Analiza strukturalna, praca z tekstem źródłowym, ocena aktywności na lekcji, opiniowanie właściwej interpretacji prawd zawartych w Piśmie Świętym, KKK i dokumentach Soboru Watykańskiego II.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego.	Podaje znaczenie pojęcia cnoty. Wymienia cnoty kardynalne.	Wyjaśnia rolę łaski Bożej w kształtowaniu cnót i charakteru człowieka. Określa rolę cnót teologalnych. Uzasadnia potrzebę zaangażowania człowieka w rozwijanie cnót. Ocenia swoją współpracę z łaską Bożą.	Analiza strukturalna, dyskusja. Ocena wypowiedzi uczniów.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, Jan Paweł II – tekst homilii – Zakopane, Wielka Krokiew, 6 VI 1997, J. Grzegorzec, „Adieu – Przypadek księdza Grosera”, Poznań 2003.	Podaje skutki grzechu pierworodnego. Wymienia konsekwencje grzechu śmiertelnego. Wyszczególnia warunki sakramentu pojednania i pokuty.	Przytacza plan Boga względem człowieka. Wskazuje na rolę Mesjasza w zbawieniu. Charakteryzuje w czym powinno przejawiać się nawrócenie człowieka. Analizuje postawę człowieka w wykorzystaniu daru wolności.	Ocena wypowiedzi, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, encyklika „Sollicitudo rei socialis”.	Streszcza teksty biblijne dotyczące sprawiedliwości. Wskazuje właściwe spojrzenie na cnotę sprawiedliwości.	Określa cechy relacji względem Boga i człowieka. Wyjaśnia, na czym polega sprawiedliwość w życiu człowieka.	Dyskusja, opiniowanie wypowiedzi ustnej.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
		Analizuje swoje postępowanie w odniesieniu do Boga. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny.	
6.	Uczucia i życie moralne	Przytacza tekst źródłowy. Podaje naukę Kościoła o uczuciach. Wymienia podstawowe uczucia. Wyjaśnia pojęcie „uczucie”. Wskazuje na serce człowieka jako miejsce uczuć. Analizuje rolę wolnej woli i rozumu w kształtowaniu uczuć. Przyjmuje odpowiedzialność za uczucia.	Praca w grupach, drama, refleksja, analiza tekstu źródłowego.
7.	Wybierać zgodnie z sumieniem	Definiuje, czym jest sumienie. Podaje sposoby formowania sumienia. Objaśnia rolę sumienia w życiu społecznym w świetle Prawa Bożego. Wskazuje aspekty wychowania prawego sumienia. Analizuje postawę chrześcijanina o prawym sumieniu.	Praca w grupach, analiza tekstu, rozmowa kierowana.
8.	Bądźcie doskonali – cnoty i łaska	Podaje znaczenie pojęcia cnoty. Wymienia cnoty kardynalne. Wyjaśnia rolę łaski Bożej w kształtowaniu cnót i charakteru człowieka. Określa rolę cnót teologicznych, Uzasadnia potrzebę zaangażowania człowieka w rozwijanie cnót. Ocenia swoją współpracę z łaską Bożą.	Pogadanka, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.
9.	Miłosierdzie i grzech	Przytacza plan Boga względem człowieka. Podaje skutki grzechu pierworodnego. Wymienia konsekwencje grzechu śmiertelnego. Objaśnia, kiedy człowiek popełnia grzech powszedni. Wyszczególnia warunki sakramentu pojednania i pokuty. Charakteryzuje w czym powinno się przejawiać nawrócenie człowieka. Wskazuje na rolę Mesjasza w zbawieniu człowieka. Analizuje postawę człowieka w wykorzystaniu daru wolności.	Praca w grupach, rozmowa kierowana, analiza tekstów źródłowych, refleksja.
10.	Sprawiedliwość Boża	Przytacza teksty biblijne dotyczące sprawiedliwości. Wyjaśnia na czym polega sprawiedliwość w życiu człowieka.	Praca w grupach, rozmowa kierowana.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	działania, rola interesów grupowych. <i>Polityka</i> : prawa i obowiązki, cnoty obywatelskie, kultura polityczna. <i>Prawo</i> : prawa człowieka jako istoty ludzkiej w świetle dokumentów międzynarodowych.	ocenie moralnej postępowanie władzy. Dowodzi o potrzebie tworzenia władzy państwowej. Stwierdza potrzebę pomocy i wzajemnego dialogu między Kościołem a państwem. Przyjmuje odpowiedzialność za to jaka jest władza. Ocenia swoją postawę wobec państwa i Kościoła.	w Piśmie Świętym i Dokumentach Soboru Watykańskiego II.
Rozmowa kierowana, dyskusja, analiza tekstu źródłowego.	<i>Historia</i> : formy sprawowania władzy w dziejach ludzkości. <i>Edukacja filozoficzna</i> : władza w refleksji filozoficznej. <i>Edukacja czytelnicza i medialna</i> : przekaz medialny na temat powinności osób sprawujących władzę.	Podaje definicję słowa „władza”. Wyjaśnia, że Bóg jest „Najwyższym Władcą”. Stwierdza, jakiej władzy podlega każdy człowiek. Wskazuje, co powinno być celem dobrze sprawowanej władzy. Proponuje, jak katolik może wpływać na dobre sprawowanie władzy. Analizuje teksty źródłowe.	Dyskusja, analiza tekstu źródłowego, praca domowa.
Praca z tekstem źródłowym, dyskusja, rozmowa kierowana.	<i>Wiedza o społeczeństwie</i> : etyka życia zbiorowego, jednostka we wspólnocie. <i>Podstawy przedsiębiorczości</i> : potrzeby, cele działalności gospodarczej, indywidualne i społeczne, hierarchia potrzeb.	Podaje, jaki jest związek godności człowieka z życiem społecznym. Wyjaśnia, na czym polega zasada pomocniczości, dobra wspólnego, solidarności. Wskazuje, kim jest człowiek. Analizuje treść Pisma Świętego Mt 20,1-16. Określa zasady życia społecznego.	
Pogadanka, metoda skojarzeń, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.	<i>Wiedza o społeczeństwie</i> : jednostka – grupa – społeczeństwo, moje miejsce w społeczeństwie, patriotyzm. <i>Edukacja filozoficzna</i> : człowiek jako byt osobowy. Główne koncepcje człowieka. Człowiek w relacji z drugim człowiekiem i wspólnotami.	Wymienia trzy podstawowe grupy praw społecznych. Wyjaśnia, czego dotyczą te prawa. Rozróżnia prawa od obowiązków. Stosuje „złotą zasadę” w życiu. Wskazuje na obowiązki człowieka we wspólnocie. Uzasadnia potrzebę stosowania prawa miłości we wspólnocie ludzkiej. Dowodzi słuszności praw społecznych.	Opiniowanie wypowiedzi na temat praw i obowiązków człowiek, praca domowa.
Pogadanka, praca w grupach, rozmowa kierowana, analiza tekstu źródłowego.	<i>Język polski</i> : ogólne pojęcie pracy ludzkiej i godności człowieka w kontekście pracy. Wartości: ojczyzna, społeczeń-	Podaje, z czego wypływa godność ludzkiej pracy. Wymienia uprawnienia ludzi pracy. Wyjaśnia pojęcie: „człowiek podmiotem pracy”.	Dyskusja, opiniowanie wypowiedzi na temat godności pracy ludzkiej, praca domowa.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
39.	Prawda w życiu osobistym i społecznym	Ukazanie wartości prawdy w życiu osobistym i społecznym.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie w prawdzie.	Wskazanie na Jezusa jako źródła prawdy. Pomoc w określeniu roli sumienia w odkrywaniu prawdy w życiu osobistym i społecznym.
40.	Obowiązki wobec państwa	Ukazanie obowiązków obywateli wobec państwa.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za państwo.	Ukazanie obowiązków obywateli wobec państwa. Wskazanie na odpowiedzialność państwa za swoich obywateli.
41.	Człowiek wobec przyrody i środowiska	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za środowisko	Uświadomienie prawdy o tym, że Bóg jest stwórcą całego świata	Wskazanie na obowiązki i zadania w dziedzinie ochrony przyrody. Zachęcenie uczniów do dbania o przyrodę i środowisko.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE	WYMAGANIA		DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
	UCZEŃ:		
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, karty pracy, białe kartki formatu A4.	Podaje przykłady naśladowania Jezusa. Stwierdza, że Bóg pragnie szczęścia człowieka. Wskazuje na potrzebę poznania Boga.	Wymienia obowiązki człowieka wobec Stwórcy. Wybiera sposób „oddania siebie Jezusowi”. Określa, co czynić, by osiągnąć życie wieczne.	Dyskusja, praca z tekstem źródłowym, opiniowanie wypowiedzi.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, tekst „Modlitwy o wschodzie słońca” Natana Tenenbauma.	Definiuje pojęcie powołania. Streszcza teksty źródłowe. Wyjaśnia pojęcie szczęścia. Wskazuje na pragnienie szczęścia wpisanego w naturę człowieka.	Uzasadnia sens i znaczenie błogosławieństw. Analizuje rolę Ducha Świętego w uświadamianiu powołania. Dowodzi, że Jezus jest Dawcą – Źródłem ludzkiego szczęścia.	Praca z tekstem źródłowym, obserwacja wypowiedzi w trakcie dyskusji.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, tekst przemówienia papieża, ks. Stanisław Kowalczyk – „Podstawy światopoglądu chrześcijańskiego, Warszawa 1986, s. 76-89.	Definiuje pojęcia: wolność i odpowiedzialność. Streszcza tekst źródłowy.	Objaśnia, czym jest wolność i odpowiedzialność. Objaśnia związki pomiędzy walką z grzechem a umacnianiem wolności. Wskazuje na związki pomiędzy wolnością, a odpowiedzialnością. Dowodzi, że Jezus jest drogą do wyzwolenia z grzechu.	Ocena indywidualnych odpowiedzi na temat wolności i odpowiedzialności, opiniowanie treści wniosków wypracowanych w trakcie zajęć.
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego.	Przytacza tekst źródłowy. Podaje rodzaje miłości. Objaśnia, na czym polega miłość bliźniego. Streszcza naukę Jezusa o miłości.	Wskazuje na teksty z Pisma Świętego, które mówią o miłości nieprzyjaciół. Dowodzi, że w Bogu odnajdujemy pełnię miłości. Uzasadnia potrzebę kierowania się w życiu miłością. Ocena swoje postępowanie w świetle miłości Boga.	Ocena pracy w grupach, dyskusja, autorefleksja, obserwacja uczniów w toku ich pracy
Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, plansze z napisami, flamastry, szary papier, magneto-fon, karty pracy.	Streszcza tekst źródłowy. Wskazuje na Jezusa jako tego, który wybiera zawsze dobro.	Wyjaśnia pojęcia: czyn moralny, czyn dobry, czyn zły. Wnioskuje o potrzebie oparcia się w ocenie swojego zachowania o głos sumienia. Przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny.	Praca z tekstem źródłowym, ocena pracy w grupach, praca domowa

NR JEDN. LEK.	TEMAT	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	METODY I FORMY PRACY
		UCZEŃ:	
I. ŻYCIE W CHRYSZTUSIE			
1.	Co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne	Definiuje pojęcie grzechu. Wymienia obowiązki człowieka wobec Stwórcy. Podaje przykłady naśladowania Jezusa. Wyjaśnia pojęcie „oddania siebie Jezusowi”. Wskazuje na potrzebę poznania Boga. Stwierdza, że Bóg pragnie szczęścia człowieka. Określa, co czynić, by osiągnąć życie wieczne.	Dyskusja, pogadanka, praca w grupach, niedokończzone zdanie.
2.	Powołanie do szczęścia – szczęście chrześcijańskie	Podaje tekst źródłowy. Definiuje pojęcie powołania. Wyjaśnia pojęcie szczęścia. Uzasadnia sens i znaczenie błogosławieństw. Wskazuje na pragnienie szczęścia wpisanego w naturę człowieka. Analizuje rolę Ducha Świętego w uświadamianiu powołania. Dowodzi, że Jezus jest Dawcą – Źródłem szczęścia ludzkiego.	Pogadanka, wykład, dyskusja.
3.	Wolność i odpowiedzialność	Podaje tekst źródłowy. Definiuje pojęcia: „wolność” i „odpowiedzialność”. Objaśnia związki pomiędzy walką z grzechem a umacnianiem wolności. Wskazuje na związki pomiędzy wolnością, a odpowiedzialnością. Dowodzi, że Jezus jest drogą do wyzwolenia z grzechu.	Dyskusja, wykład, pogadanka, rozmowa kierowana, praca w grupach.
4.	Nauka Jezusa o miłości	Przytacza tekst źródłowy. Podaje rodzaje miłości. Objaśnia, na czym polega miłość bliźniego. Streszcza naukę Jezusa o miłości. Uzasadnia potrzebę kierowania się w życiu miłością. Wskazuje na teksty z Pisma Świętego, które mówią o miłości nieprzyjaciół. Dowodzi, że w Bogu odnajdujemy pełnię miłości. Ocenia swoje postępowanie w świetle miłości Boga.	Analiza tekstu biblijnego, dyskusja, refleksja, rozmowa kierowana.
5.	Czyny dobre i złe – źródła moralności	Podaje tekst źródłowy. Wyjaśnia pojęcia: czyn moralny, czyn dobry, czyn zły. Wnioskuje o potrzebie oparcia się w ocenie swojego zachowania o głos sumienia. Wskazuje na Jezusa jako tego, który wybiera zawsze dobro.	Wykład, analiza tekstów, praca w grupach, rozmowa kierowana, dyskusja.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	stwo, jednostka, odpowiedzialność. Praca w literaturze i kulturze. <i>Wiedza o społeczeństwie</i> : społeczeństwo polskie we współczesnym świecie i jego problemy, godność pracy, bezrobocie. <i>Podstawy przedsiębiorczości</i> : formy i systemy wynagradzania. Skutki ekonomiczne działań podatkowych. Tworzenie nowych miejsc pracy, bezrobocie i sposoby jego ograniczania.	Streszcza fragmenty encykliki „Laborem exercens” dotyczące uprawnień ludzi pracy. Uzasadnia, w jaki sposób praca kształtuje życie rodzinne i społeczne człowieka. Określa rolę odpowiedzialnych za pracę. Analizuje własną postawę wobec pracy ludzkiej. Przyjmuje odpowiedzialność za wykonywaną pracę.	
Analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana, praca w grupach.	<i>Edukacja filozoficzna</i> : poszukiwanie szczęścia przez stulecia, koncepcja człowieka jako osoby szczęśliwej, istoty kochającej, rozumnej, wolnej, zdolnej do poznania prawdy i dążącej do dobra.	Podaje, kto jest źródłem prawdy. Objaśnia, co i w jaki sposób pomaga człowiekowi w poszukiwaniu prawdy. Wskazuje na rolę sumienia w odkrywaniu prawdy. Uzasadnia potrzebę kształtowania własnego życia na prawdzie. Ocenia swoją postawę wobec prawdy.	Ocena efektów pracy w grupach, praca domowa.
Rozmowa kierowana, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego.	<i>Wiedza o społeczeństwie</i> : jednostka – grupa – społeczeństwo, moje miejsce w społeczeństwie, patriotyzm. Prawa wierzących w systemie prawnym państwa. <i>Edukacja filozoficzna</i> : człowiek jako byt osobowy. Główne koncepcje człowieka. Człowiek w relacji z drugim człowiekiem i wspólnotami.	Wymienia obowiązki obywateli wobec państwa. Przytacza cele państwa. Objaśnia, co to znaczy odpowiedzialność za los brata. Opisuje obowiązki spoczywające na władzy cywilnej wobec państwa. Przyjmuje odpowiedzialność za realizację swoich obowiązków wobec państwa. Ocenia swoją postawę wobec państwa.	Odpowiedź ustna lub pisemna, praca w grupach, dyskusja obserwacyjna.
Dyskusja, pogadanka, praca w grupach, rozmowa kierowana, ekspozycja.	<i>Biologia</i> : działania człowieka w środowisku przyrodniczym i ich konsekwencje. <i>Geografia</i> : Ziemia jako część Wszechświata, Ziemia jako środowisko życia. <i>Kultura spędzania czasu wolnego</i> : (edukacje: ekologiczna, czytelnicza i medialna).	Wylicza swoje obowiązki i zadania w dziedzinie ochrony przyrody. Wyjaśnia pojęcie „ekologia” i „ekologia człowieka”. Wskazuje na teksty z Pisma Świętego o stworzeniu świata. Uzasadnia konieczność dbania o przyrodę i środowisko. Analizuje współdziałanie Boga i człowieka w świecie.	Wartościowanie wypowiedzi uczniów na temat ekologii i ekologii człowieka, praca domowa.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
42.	Odnowienie świata w Jezusie – paruzja	Ukazanie nauki Kościoła o ponownym przyjściu Jezusa na ziemię.	Kształtowanie stałej gotowości na spotkanie z Chrystusem.	Pomoc w kształtowaniu postawy oczekiwania i czuwania na powtórne przyjście Jezusa na ziemię.
VI. KATECHEZY LITURGICZNE I OKOLICZNOŚCIOWE				
43.	Oddajmy Bogu chwałę – liturgia Kościoła	Ukazanie znaczenia liturgii w życiu chrześcijanina.	Kształtowanie postawy świadomego uczestnictwa w liturgii Kościoła.	Wskazanie i objaśnienie w świetle nauki Kościoła roli liturgii w Kościele.
44.	Kult Maryi Matki Bożej	Ukazanie form kultu Matki Bożej.	Zachęcenie do oddawania czci Maryi.	Przedstawienie tekstów źródłowych, które świadczą o kulcie Matki Bożej. Motywacja do czynnego udziału w kulcie maryjnym.
45.	Uroczystość Wszystkich Świętych	Ukazanie historii ustanowienia uroczystości Wszystkich Świętych.	Kształtowanie postawy dążenia do doskonałości.	Przedstawienie cech osoby świętej. Ukazanie celu życia chrześcijańskiego.

PLAN WYNIKOWY

z katechezy w zakresie III klasy technikum

do programu nr AZ-4-01/1

i podręcznika

„Świadectwo miłości społecznej”

pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
Rozmowa kierowana, dyskusja, analiza tekstu źródłowego, praca w grupach.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> sens i cel życia: życie jako fundamentalna wartość, odpowiedzialność za własny rozwój. <i>Edukacja filozoficzna:</i> starożytne wezwanie: „Poznaj samego siebie” i zawsze aktualne pytania: Kim jestem? Dokąd zmierzam? Jaki jest sens życia ludzkiego?	Podaje definicję słowa „paruzja”. Wyjaśnia znaczenie przyjścia Jezusa na świat. Uzasadnia, dlaczego człowiek wierzący powinien czuć. Charakteryzuje, na czym powinno polegać czuwanie. Analizuje teksty źródłowe. Ocenia swoją gotowość na spotkanie z Chrystusem.	Wartościowanie wniosków z analizy tekstów, ocena pracy na lekcji, praca domowa.
Wykład, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.	<i>Język polski:</i> pojęcia, symbol, wybrane utwory z klasyki światowej: Biblia. <i>Edukacja filozoficzna:</i> wiara szukająca zrozumienia. <i>Kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej:</i> powstanie kultury chrześcijańskiej.	Nazywa różne znaki i gesty liturgiczne. Wyjaśnia znaczenie słowa „liturgia”. Opisuje postawy modlitewne. Stosuje poznane postawy modlitewne w codzienności. Ocenia swoje zaangażowanie w liturgię Kościoła. Analizuje teksty biblijne o liturgii.	Rozmowa wartościująca wypowiedzi uczniów, refleksja nad własną postawą w czasie liturgii, praca domowa.
Medytacja, pogadanka, praca w grupach, rozmowa kierowana, ekspozycja.	<i>Edukacja regionalna</i> <i>dziedzictwo kulturowe w regionie:</i> Sanktuaria maryjne w regionie.	Wymienia różne formy oddawania czci Maryi. Przytacza teksty źródłowe, które świadczą o kulcie Matki Bożej. Wyjaśnia, na czym polega kult Matki Bożej. Dowodzi potrzebę oddawania czci Maryi. Redaguje modlitwę dziękczynną do Maryi za matczyną opiekę. Charakteryzuje formy oddawania czci Maryi.	Osobista refleksja, opiniowanie wypowiedzi uczniów.
Słoneczko, pogadanka, praca w grupach, metaplan.	<i>Uczestnictwo w kulturze:</i> okresy roku kościelnego w literaturze i kulturze. Zwyczaje regionalne i rodzinne. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> okresy roku kościelnego w życiu rodziny. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> przekaz medialny na temat świąt katolickich.	Wymienia cechy osoby świętej. Rozróżnia drogi prowadzące do Królestwa Niebieskiego. Wyjaśnia, kto i kiedy ustanowił uroczystość Wszystkich Świętych. Wskazuje na cel życia chrześcijańskiego. Analizuje teksty źródłowe. Ocenia swoje dążenie do doskonałości.	Dyskusja, ocena aktywności na lekcji, praca domowa.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
46.	Dzień Zaduszny	Ukazanie znaczenia Dnia Zadusznego.	Kształtowanie postawy modlitwy i szacunku wobec zmarłych.	Przybliżenie nauki Kościoła o „świętych obywateli”. Zachęcenie uczniów do modlitwy za zmarłych.
47.	Adwent czas refleksji i zadumy	Ukazanie prawdy o okresie Adwentu jako czasu przygotowania do Bożego Narodzenia.	Kształtowanie postawy troski o pogłębienie wiary.	Zapoznanie z istotnymi treściami liturgii okresu Adwentu.
48.	Uroczystość Bożego Narodzenia	Ukazanie prawdy o Wcieleniu Słowa Przedwiecznego.	Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za wcielenie Jezusa.	Koncentracja rozważań na tajemnicy Wcielenia Syna Bożego. Motywacja do czynnego przeżywania świąt Bożego Narodzenia.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	medialny na temat świąt katolickich. <i>Edukacja europejska:</i> okresy roku kościelnego i święta kościelne w literaturze i kulturze różnych krajów Europy.		
Analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, dyskusja, praca w grupach.	<i>Edukacja prozdrowotna:</i> wypoczynek bierny i czynny, zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu podejmowanie odpowiedzialnych wyborów.	Podaje treść nauki Pisma Świętego o pięknie świata i czasie wolnym. Identyfikuje w pięknie przyrody stworzone dzieło Boga. Streszcza wypowiedź Jana Pawła II na temat odpoczynku. Wskazuje na wartość odpoczynku. Planuje prawidłowo czas wolny. Ocenia swoje zaangażowanie religijne w czasie wakacji. Przyjmuje odpowiedzialność za przeżycie czasu wakacji we wspólnocie z Chrystusem i bliźnimi.	Ocena pracy w grupach, sprawdzenie notatek ucznia, ewaluacja.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
52.	Przygotowanie do dobrego przeżycia wakacji	Ukazanie piękna stworzonego świata jako daru dla człowieka.	Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar czasu wolnego. Kształtowanie odpowiedzialności za wybór miejsc i ludzi podczas wakacyjnego odpoczynku.	Motywacja do czynnego uczestnictwa w niedzielnych Mszach Świętych podczas wakacji. Przybliżenie nauki Kościoła na temat odpoczynku.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	<i>Edukacja europejska:</i> okresy roku kościelnego i święta kościelne w literaturze i kulturze różnych krajów Europy.		
Pogadanka, analiza tekstu biblijnego, praca w grupach, medytacja.	<i>Język polski:</i> tematy, motywy, wątki: śmierć, droga, wędrówka, pielgrzymka. Wartości: prawda, dobro. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> człowiek wobec niepełnosprawności, starości, cierpienia, choroby, umierania i śmierci w aspekcie życia rodzinnego. <i>Edukacja filozoficzna:</i> rozmaite szkoły filozoficzne wobec problemów choroby, umierania, śmierci i kultu zmarłych.	Podaje naukę Kościoła dotyczącą szacunku wobec zmarłych. Wyjaśnia, jaką rolę pełni Dzień Zaduszny w liturgii. Objaśnia tekst poznanych fragmentów z Pisma Świętego i nauki Kościoła. Uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych. Analizuje tekst źródłowy. Przyjmuje odpowiedzialność za swoją postawę wobec zmarłych.	Analiza tekstu biblijnego, praca w grupach, refleksja nad ostatnimi rzeczami człowieka.
Metoda skojarzeń, wykład, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana, ekspozycja.	<i>Uczestnictwo w kulturze:</i> okresy roku kościelnego w literaturze i kulturze. Zwyczaje regionalne i rodzinne. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> okresy roku kościelnego w życiu rodziny. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> przekaz medialny na temat świąt katolickich. <i>Edukacja europejska:</i> okresy roku kościelnego i święta kościelne w literaturze i kulturze różnych krajów Europy.	Definiuje termin Adwent. Podaje istotne treści liturgii okresu Adwentu. Wyjaśnia znaczenie Adwentu i określa elementy przygotowania. Uzasadnia potrzebę stałego pogłębiania wiary. Wskazuje wartości wynikające z postawy czuwania. Ocenia swoje przygotowanie na przyjęcie Mesjasza.	Sprawdzenie notatek ucznia, praca domowa, wartościowanie indywidualnych wypowiedzi.
Metoda poszukująca, praca w grupach, wykład, analiza tekstu źródłowego, śpiew, ekspozycja.	<i>Uczestnictwo w kulturze:</i> okresy roku kościelnego w literaturze i kulturze. Zwyczaje regionalne i rodzinne. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> okresy roku kościelnego w życiu rodziny. <i>Edukacja czytelnicza</i>	Przytacza treści Pisma Świętego ukazujące prawdę o Wcieleniu. Podaje wiek, w którym ustanowiono uroczystość Narodzenia Pańskiego. Wyjaśnia, od czego zależy owocne przeżycie Bożego Narodzenia. Przyjmuje odpowiedzialność za kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar Jego Syna.	Obserwacja uczniów w toku pracy oraz w czasie przeżywanego spotkania opłatkowego, dyskusja.

NR JEDN. LEK.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	ZADANIA NAUCZANIA	TREŚCI
49.	Wielki Post	Ukazanie tajemnicy i istoty Wielkiego Postu.	Kształtowanie postawy odpowiedzialnego przygotowania się do dobrego przeżycia czasu Wielkiego Postu.	Przedstawienie istoty Wielkiego Postu. Motywacja do dobrego przeżycia czasu Wielkiego Postu.
50.	Przygotowanie do szkolnych rekolekcji wielkopostnych	Ukazanie rekolekcji jako czasu wewnętrznego nawrócenia. Zachęcenie do podejmowania szczególnej pracy nad sobą.	Kształtowanie postawy wierności i zaufania wobec przebaczonego Ojca.	Wskazanie na potrzebę prawdziwego nawrócenia. Zachęcenie do owocnego przeżycia rekolekcji.
51.	Zmartwychwstały Chrystus Zbawicielem świata	Ukazanie istoty Zmartwychwstania Pana Jezusa.	Kształtowanie postawy wdzięczności Chrystusowi za Jego mękę, śmierć i zmartwychwstanie.	Przybliżenie nauki Kościoła o Chrystusie Zbawicielu świata. Wskazanie na ofiarę Chrystusa jako źródła szczęścia wiecznego.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	REALIZOWANE ŚCIEŻKI MIĘDZYPRZEDMIOTOWE I KORELACJE Z INNYMI PRZEDMIOTAMI	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
	<i>i medialna:</i> przekaz medialny na temat świąt katolickich. <i>Edukacja europejska:</i> okresy roku kościelnego i święta kościelne w literaturze i kulturze różnych krajów Europy.	Ocenia swoją postawę względem przeżywania świąt Bożego Narodzenia.	
Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, metoda skojarzeń, dyskusja panelowa.	<i>Uczestnictwo w kulturze:</i> okresy roku kościelnego w literaturze i kulturze. Zwyczaje regionalne i rodzinne. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> okresy roku kościelnego w życiu rodziny. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> przekaz medialny na temat świąt katolickich. <i>Edukacja europejska:</i> okresy roku kościelnego i święta kościelne w literaturze i kulturze różnych krajów Europy.	Wymienia czynniki wpływające na dobre przeżycie czasu Wielkiego Postu. Objaśnia znaczenie tekstu biblijnego o kuszeniu Jezusa. Wyjaśnia istotę Wielkiego Postu. Wskazuje, kiedy rozpoczyna się i jak długo trwa Wielki Post. Stwierdza, że Wielki Post jest darem i zarazem wymaga od człowieka wysiłku. Przyjmuje odpowiedzialność za przygotowania się do dobrego przeżycia czasu Wielkiego Postu.	Sprawdzenie notatek uczniów, rozmowa – zauważenie możliwości wpływu na własne życie.
Analiza tekstu źródłowego, praca w grupach, identyfikacja z postacią biblijną, rozmowa kierowana, mapa pojęciowa, pantomima, telegram.	<i>Wiedza o społeczeństwie:</i> sens i cel życia: życie jako fundamentalna wartość, odpowiedzialność za własny rozwój. <i>Edukacja filozoficzna:</i> starożytne wezwanie: „Poznaj samego siebie” i zawsze aktualne pytania: Kim jestem? Dokąd zmierzam? Jaki jest sens życia ludzkiego?	Podaje warunki prawdziwego nawrócenia. Wymienia wartości prowadzące do wewnętrznego nawrócenia, Objaśnia, na czym polega prawdziwe nawrócenie. Wyjaśnia, od czego zależy owocne przeżycie rekolekcji. Charakteryzuje postawę miłosiernego Ojca i powracającego syna. Wskazuje na okazywanie wdzięczności Bogu za dar nawrócenia, Dowodzi słuszności postępowania miłosiernego Ojca.	Ocena aktywności na lekcji, praca domowa.
Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, dyskusja panelowa, plakat, ekspozycja.	<i>Uczestnictwo w kulturze:</i> okresy roku kościelnego w literaturze i kulturze. Zwyczaje regionalne i rodzinne. <i>Wychowanie do życia w rodzinie:</i> okresy roku kościelnego w życiu rodziny. <i>Edukacja czytelnicza i medialna:</i> przekaz	Podaje, kiedy Pan Jezus zmartwychwstał. Wymienia, jakie skutki dla naszego życia ma zmartwychwstanie Chrystusa. Wyjaśnia znaczenie zmartwychwstania Pana Jezusa dla człowieka wierzącego. Analizuje prawdę, że każda Msza Święta jest uobecnieniem męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa. Przyjmuje odpowiedzialność za świadczenie słowem i czynem o Zmartwychwstałym Chrystusie.	Ocena wypowiedzi uczniów, obserwacja w trakcie tworzenia plakatu wyrażającego radość ze zmartwychwstania Pana Jezusa.